

Superinfo

eco

23.12.2020. / broj 214

MERRY
CHRISTMAS
and
HAPPY
New Year!

ZAVRŠENI RADOVI NA REKONSTRUKCIJI DRUŠTVENIH DOMOVA U MJESNIM ZAJEDNICAMA BRZINK, GORNJA ZENICA I PEPELARI

Rekonstrukcija i uređenje društvenih domova jedan je od prioriteta Grada Zenica kada su u pitanju ulaganja u mjesne zajednice. Radovi na rekonstrukciji društvenih domova u mjesnim zajednicama Brzink, Gornja Zenica i Pepelari su završeni. Obnova društvenog doma u Brzinku podrazumijevala je radove uređenja mokrog čvora, zamjene stropa i stolarije te izrade fasade. Ulaganje je vrijedno 66.690,00 KM, a sredstva su obezbijeđena u Budžetu Grada Zenica. Društveni dom u Pepelarima dobio je novu stolariju i fasadu.

Također, uređena je unutrašnjost prostora. Za realizaciju ovog projekta iz Budžeta Grada Zenica izdvojeno je 48.495,33 KM. U Gornjoj Zenici na objektu društvenog doma rekonstruisan je krov i zamijenjena stolarija, što je koštalo 25.506,00 KM.

„Domove, kao uostalom i drugu infrastrukturu sam zatekao zapuštene i dotrajale. To je imovina naših građana o kojoj se decenijama nije vodilo računa. U protekle četiri godine obnovili smo veliki broj društvenih domova. I evo sada nastavljamo s tom praksom. Domove ćemo modernizovati i urediti, a onda ustupiti našim građanima, aktivistima i svima kojima bude potreban prostor za realizaciju različitih društveno korisnih aktivnosti, druženja i slično“, kazao je gradonačelnik Zenice Fuad Kasumović. Pri kraju su radovi na rekonstrukciji društvenog doma u Mjesnoj zajednici „Donja Gračanica“.

U sklopu rekonstrukcije bit će izvršena zamjena postojećeg azbestnog krova te zamjena dotrajale stolarije. Naručilac radova je Grad Zenica, iz čijeg je Budžeta za realizaciju projekta rekonstrukcije izdvojeno 62.786,88,00 KM sa uračunatim PDV-om.

PREDLOŽENO UVODENJE OBAVEZNOG PCR TESTA ZA STRANCE I BH DRŽAVLJANE KOJI SU VANI

Federalno ministarstvo zdravstva uputilo je prijedlog Ministarstvu sigurnosti BiH i Ministarstvu civilnih poslova BiH da se uvede obaveza posjedovanja negativnog PCR testa za sve strane državljane koji ulaze u našu zemlju, ali i bh. državljanke koji žive vani. Cilj je spriječiti importovanje korona virusa tokom praznika.

Kako je rekao glasnogovornik Federalnog ministarstva zdravstva Zlatan Peršić, u prijedlogu su navedeni izuzeci, a sve dalje je na državnim organima.

“Importovanje virusa jeste nešto što se dešava ali moramo znati da je glavni način prenosa lokalna transmisija. Ovaj naš prijedlog je motiviran predstojećim praznicima i mogućnošću većeg broja putovanja i okupljanja. Cilj je smanjiti rizik”, rekao je Peršić. Istakao je kako je posljednjih sedmica zabilježen blagi pad broja zaraženih, ali i broja umrlih i hospitalizovanih pacijenata.

“Prošlu sedmicu smrtnost je pala za osam posto na 100.000 stanovnika. Bez obzira što nam situacija stagnira, ovo su i dalje vrlo visoki brojevi i sve se može u vrlo kratkom periodu promijeniti, tako da moramo biti oprezni”, kazao je.

Mjere koje je donio Krizni štab FBiH uskoro će ponovo biti razmatrane, ali stajališta su da dosadašnje ne treba mijenjati niti popuštati tokom novogodišnjih praznika jer velika okupljanja predstavljaju epidemiološki rizik.

“Svako od nas može doprinijeti ovoj borbi pridržavanjem propisa. Vidimo u svim zemljama da može vrlo brzo doći do eksponencijalnog rasta, na to utiče mnoštvo faktora. Kada je riječ o FBiH vjerujemo da mjere koje je Krizni štab donio i odgovornim ponašanjem većine građana, doveli smo do toga da smo u odnosu na oktobar u novembru došli do stabilizacije i blagog pada, ali ne smijemo se opustiti”, poručio je Peršić.

U BIH NAJTRAŽENIJI KROJAČI, U SVIJETU PROGRAMERI, INŽENJERI ROBOTIKE...

Prema podacima Zavoda za zapošljavanje FBiH, najtraženija zanimanja u godini koja je na izmaku su tekstilni radnici (krojači, šivači...). Zatim slijede konobari, kuvari, vozači različitih kategorija i prodavači. Vidljivo je povećanje potražnje za zanimanjima iz djelatnosti ugostiteljstva u odnosu na prethodni period. Međutim, uslijed posljedica pandemije korona virusa ovaj sektor je pretrpio velike posljedice.Također, poslodavci su iskazali veliku potražnju i za mašinskim tehničarima i zidarima. Iskazana je i potražnja za pomoćnim radnicima za jednostavne poslove.

„Poslodavci anketirani početkom 2020. godine (1.033 poslodavca) u okviru istraživanja tržišta rada 2019/2020 u FBiH su iskazali najveće potrebe za radnicima sa srednjom stručnom spremom III stepena (KV radnicima), i to 56,24%. Sljedi potražnja za radnicima srednje stručne spreme IV stepena (SSS)- 24,15%, te za radnicima visoke stručne spreme (VSS)-9,33%. Kao i prethodnih godina, potvrđena je velika potražnja radnika sa srednjom stručnom spremom III i IV stepena (na nivou iz 2018/2019. godine), dok se kod anketiranih poslodavaca povećala potražnja za radnicima sa VSS, 3% više u odnosu na istraživanje iz prethodne godine“, podaci su ZZO FBiH.

Za zanimanja sa fakultetskim obrazovanjem najveća iskazana potražnja je za mašinskim inžinjerima, ekonomistima i IT stručnjacima.

Ovo je situacija na tržištu u Federaciji Bosne i Hercegovine. Međutim, ukoliko su vam ambicije za posao, ali i život, van granica BiH, onda će vas zanimati podaci sa Svjetskog ekonomskog foruma u Davosu.

Naime, visoko na prvom mjestu su zanimanja vezana za IT sektor, i to majstori u ciljanom i kontekstualnom oglašavanju, e-mail trgovci, SMM i SEO stručnjaci, programeri, programeri mobilnih aplikacija, analitičari Big Data, visokokvalifikovani inžinjeri i stručnjaci za razvoj HR-a.

Takva zanimanja su korisna zato što se može raditi na daljinu. U uslovima karantina, na primjer, vjerovatno nećete izgubiti posao.

Zatim slijede ljekari i medicinski radnici. Uljed pandemije, rad ljekara je postao posebno uočljiv i častan – takvi stručnjaci neće ostati bez posla. Među popularnima u medicinskoj oblasti su infektolozi, pulmolozi, onkolozi, hirurzi, kozmetolozi, ginekolozi, endokrinolozi.

Stručnjaci u oblasti inženjerstva i arhitekture – Ovdje će se fokus više preusmjeriti na stručnjake orijentisane na biohemijske, visokotehnološke i nanotehnologije, robotiku i mehatroniku. Prema podacima izvještaja foruma u Davosu, širom svijeta će se u 2020. godini otvoriti dva miliona radnih mesta u navedenim karijernim prvcima.

Ostala tražena zanimanja i profesije su menadžeri prodaje, kreativni dizajneri, personalni menadžeri i lični treneri te profesori.

GRAD ZENICA PREDSTAVIO AKTIVNOSTI USMJERENE NA PREVENCIJU UTJECAJA KLIMATSKIH PROMJENA

U povodu obilježavanja pete godišnjice Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama u Sarajevu je u petak (11.12.2020. godine) održan online interaktivni događaj na visokom nivou nazvan „Borba protiv klilmatskih promjena ne može čekati“.

Događaj su organizovale Ujedinjene nacije (UN) i Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP), zajedno sa Ujedinjenim Kraljevstvom, Italijom, Francuskom, Švedskom i Čileom, u saradnji sa Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Ministarstvom za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju RS i Federalnim ministarstvom okoliša i turizma.

Događaj je okupio predstavnike UN-a, UNDP-a, ambasada partnerskih država, ministarstava i lokalnih zajednica iz BiH.

U fokusu događaja bile su klimatske promjene i ispunjavanje ciljeva zacrtanih Pariškim sporazumom.

Glavni zaključci su da se mora graditi budućnost koja će biti otporna na klimatske izazove, smanjenje emisije stakleničkih plinova te ulaganje dodatnih napora o podizanju svijesti kada je u pitanju borba protiv klimatskih promjena i uključivanje i drugih zemalja da djeluju.

Pomoćnica gradonačelnika za privredu i upravljanje razvojem Amra Mehmedić učestvovala je na ovom događaju.

Predstavila je aktivnosti koje se poduzimaju na prevenciji utjecaja klimatskih promjena u gradu Zenica.

Također, prezentovala je trenutne projekte koje Grad Zenica realizuje s ciljem smanjenja zagađenja, povećanja energetske efikasnosti te povećanja svijesti kod građana o potrebi odgovornog ponašanja prema okolišu.

Više o ovom događaju možete pogledati na sljedećem linku: <https://www.facebook.com/UNDPBiH/videos/2861289104117480>

TREIN - JAVNI POZIC ZA UČEŠĆE U PROGRAMU PODRŠKE RAZVOJU BIZNISA

Lokalno partnerstvo za razvoj poduzetništva Travnik u saradnji sa BeeZone biznis inkubatorom Centra za edukaciju mladih poziva sve zainteresirane mlade osobe koje žele pokrenuti vlastiti biznis da se prijave za učešće u programu podrške razvoju biznisa koji se provodi u okviru EU4Business programa – za konkurentnu i inovativnu domaću ekonomiju, kojeg finansira Evropska unija u vrijednosti od 15 miliona eura, a realizuju ga GIZ, UNDP i MOR.

Pravo na učešće u programu podrške razvoja poslovnih ideja imaju punoljetne osobe do 35 godina starosti koje:

žele pokrenuti vlastiti biznis na teritoriji općine Travnik uz finansijsku i savjetodavnu podršku BeeZone biznis inkubatora,

imaju biznis koji je registrovan u toku 2020. godine na teritoriji općine Travnik, a čiji je rani stadij razvoja ugrožen pandemijom COVID-19.

Poželjno je da kandidati imaju:

Visok nivo motivacije za pokretanje samostalnog biznisa

Obrazovanje za iste ili slične poslove ako se isti zahtijevaju u procesu registracije biznisa

Radno iskustvo na istim ili sličnim poslovima

Sposobnost analitičkog razmišljanja i definisanja jasne poslovne ideje

Kandidati čija aplikacija zadovolji kriterije Komisije za procjenu poslovnih ideja dobit će priliku za pokretanje biznisa uz savjetodavnu i finansijsku podršku BeeZone Inkubatora.

Aplikacija mora biti podnesena na jednom od službenih jezika BiH putem emaila: beezone@cem.ba ili poštom preporučeno na adresu:

BeeZone biznis inkubator

Centar za edukaciju mladih

Bosanska 131, 72270 Travnik

Sa naznakom: „Prijedlog poslovne ideje“

Rok za podnošenje prijava je 15.01.2021. u 16:00.

Dokumente za podnošenje prijave, kao i više informacija o Javnom pozivu možete pronaći na web stranici beezone.ba/javni-poziv.

PREDSTAVNICIMA IUT-A URUČENO RJEŠENJE O (RE)AKREDITACIJI

Ministar obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona (SBK), Bojan Domić uručio je Rješenje o institucionalnoj akreditaciji predstavnicima Internacionalnog univerziteta Travnik (IUT) u Travniku.

Na osnovu zadovoljenja svih postavljenih kriterija od strane Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvaliteta Bosne i Hercegovine, Internacionalnom univerzitetu Travnik dodijeljeno je Rješenje o institucionalnoj akreditaciji i tako je IUT-e postao prvi reakreditovani univerzitet na području Srednjobosanskog kantona.

Nakon uručenja Rješenja o institucionalnoj akreditaciji ministar Domić je izjavio da mu je dragو što je uspješno okončan proces reakreditacije koji je veoma značajan, ne samo za Internacionalni univerzitet Travnik, nego i za čitav Srednjobosanski kanton (SBK). Ministar Domić je izrazio zadovoljstvo što je Internacionalni univerzitet Travnik prilikom evaluacije ispunio kriterije za institucionalnu akreditaciju što je potvrda kvalitetnog i kontinuiranog rada.

Prema riječima V.D. rektora Internacionalnog univerziteta Travnik, prof. dr. Rajka Kasagića, Rješenje o institucionalnoj akreditaciji izdaje se na period do pet godina i u narednom periodu IUT-e će nastaviti povećati kvalitet obrazovnog procesa s ciljem da se ta znanja i vještine usklade prema potrebama tržišta rada. Dodao je da će na IUT-u nastojati usaditi kod mladih ljudi kreativnost, vještine i inovacije kako bi se lakše uključili u privredne i društvene tokove poslije završetka studija, jer je upravo osnivač Internacionalnog univerziteta Travnik, Akademik, prof. dr. Ibrahim Jusufranić dobio veliki broj nagrada za doprinos privredi kroz obrazovanje.

Internacionalni univerzitet Travnik u Travniku je po isteku petogodišnje akreditacije podnio zahtjev za institucionalnu akreditaciju Ministarstvu obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona (SBK) koji je proslijeđen Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvaliteta BiH sa prijedlogom za imenovanjem Komisije domaćih i međunarodnih stručnjaka za institucionalnu akreditaciju.

Na osnovu izvještaja i mišljenja Komisije stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta, da Internacionalni univerzitet Travnik u Travniku ispunjava propisane uvjete i da je ispunio kriterije za institucionalnu akreditaciju, Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvaliteta BiH dala je Preporuku o akreditaciji Internacionalnog univerziteta Travnik, na osnovu kojeg je Ministarstva obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona (SBK) dodijelilo Rješenje o institucionalnoj akreditaciji.

Članovi Komisije za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta na visokoškolskim ustanovama, na osnovu posmatranih deset oblasti tokom obavljene posjete Internacionalnom univerzitetu Travnik kao i tokom trajanja procesa akreditacije do konačne preporuke, dala je visoke ocjene za posmatrane oblasti.

Internacionalni univerzitet Travnik je ovom reakreditacijom još jednom potvrdio da neprekidno radi na unapređenju i inoviranju nastavnih planova i programa, kao i uvođenju novih metoda u izvođenju nastave, u skladu s ubrzanim tehnološkim razvojem.

U TRAVNIKU POTPISANI UGOVORI O PODRŠCI IZVOZNO ORIJENTISANIM KOMPANIJAMA

U Travniku su danas potpisani ugovori o dodjeli finansijske pomoći izvozno orijentisanim industrijskim društvima, koja je predviđena Uredbom Vlade Federacije BiH o interventnim mjerama za podršku ugroženim sektorima gospodarstva Federacije BiH u okolnostima pandemije koronavirusa.

Pravo na subvencije Vlade Federacije BiH stekla je 51 firma iz Srednjobosanskog kantona(SBK), za što je planirano ukupno 4,6 miliona maraka.

Direktor Sektora za industriju i usluge Privredne komore Federacije BiH Almin Mališević kazao je novinarima kako se radi o trećem paketu pomoći privredi Vlade Federacije BiH.

– Ovo je treći dio pomoći koji se tiče grant sredstava. Radi se o raspodjeli sredstava Vlade

Federacije BiH u ukupnom iznosu od 90 miliona maraka, od čega je 30 miliona maraka pripalo Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije da taj novac podijeli za industriju.

Dakle, ovo je podrška izvoznicima i mogli su aplicirati firme koje imaju 30 posto izvoza u ukupnom prometu – pojasnio je Mališević.

Subvencije Vlade Federacije BiH u oblasti industrije, u ukupnom iznosu od 30 miliona maraka, odnose se na pet grana industrije.

*Vaša online trgovina
sa najboljim cijenama!*

📞 063/370-188

PAPUČE SA
MAGNETIMA
AKMA

FILTER OD ZEOLITA
NIKOTIN STOP

BÖRNER NOŽEVII

MAGMAX® ZA
KOLJENO

VIAŠIĆ: PRVA BH. “CORONA FREE” DESTINACIJA SPREMNA ZA TURISTIČKU SEZONU

Ove godine, za razliku od prethodnih, zvanično otvaranje zimske turističke sezone na području SBK/KSB, uslijed pojave pandemije koronavirusa, biće obilježeno u subotu, 19.12.2020. godine uz dosta izmijenjene prilike.

Užem krugu učesnika i posjetitelja, uz uvažavanje svih zakonom propisanih mjera, u hotelu Pahuljica na Vlašiću sa početkom u 14 sati, Turistička zajednica SBK/KSB prezentirat će novu i trenutnim uslovima prilagođenu najavu zimske turističke sezone na području SBK/KSB.

Proteklih godina, zimska turistička sezona, započinjala je uz brojne sportsko-zabavne aktivnosti i evenete, međutim, ova zima će biti drukčija od svih drugih, kazao je direktor Turističkog ureda TZ SBK/KSB Miroslav Matošević.

„Potrudili smo se da svim ljubiteljima zimskog doživljaja i ove zimske sezone omogućimo nesmetano uživanje na planini, s tim da ćemo nastojati obezbijediti, kako domaćim i stranim turistima, tako i svim zaposlenicima i dionicima iz oblasti turizma, prije svega siguran boravak na području Srednjobosanskog kantona“, kazao je Matošević.

Turistička zajednica SBK/KSB je u saradnji sa nadležnim partnerima u okviru priprema za zimsku turističku sezonu utemeljila i razvila „Interni COVID-19 protokol“ koji, pored zakonom propisanih mjera nudi i opsežan spisak dodatnih preventivnih preporuka i kriterija za suzbijanje zaraze koronavirusom, kao i preporuke kako reagirati ukoliko dođe do zaraze, naglasio je Matošević.

Matošević je pojasnio da Protokol sadrži opsežan niz kriterija koje dionici turističke destinacije trebaju poduzeti prilikom odvijanja svojih turističkih aktivnosti, u okviru kojeg će preduzeća i drugi akteri koji se odluče na primjenu predloženih mjera dobiti certifikat „WINTER SAFE DESTINATION“ i sve pogodnosti koje on nudi.

Kako ističu iz TZ SBK/KS, upravo nositelji certifikata će biti promovirani kao poduzeća i akteri koji iznimno brinu o sigurnosti svojih gostiju i uposlenika u promotivnim kampanjama Turističke zajednice, ali i u kampanjama drugih subjekata kao sigurni poslovni subjekti.

Ovom prilikom, biće potpisani i sporazumi o saradnji sa Općinom Travnik, Zavodom za javno zdravstvo SBK/KSB, Domom zdravlja Travnik i preduzećem Pharmamed u okviru za realizacije aktivnosti provedbe Internog COVID-19 protokola tokom zimske turističke sezone.

Pored Internog COVID-19 protokola po pitanju sigurnosti na Vlašiću biti će poduzete i mjere u cilju sigurnog odvijanja turističkih aktivnosti. Trenutno su u pripremi aktivnosti uspostave sezonske ambulante koja će pored uobičajenih liječničkih pregleda i intervencija imati i poseban dio za preglede i liječenje osoba sa simptomima COVID -19 virusa.

Također, tokom zimske sezone biti će osigurano i pet free covid – 19 zona za dezinfekciju, a svi turisti će imati i mogućnost testiranja na COVID-19 na vlastiti zahtjev uz popust od 10%.

Matošević je na kraju još naglasio da su najavljeni i brojni aranžmani unutar hotelskih preduzeća sa 40% popusta na COVID-19 test koji će biti namijenjen turistima koji će imati obaveznu testiranja na COVID – 19 pri povratku u svoju matičnu zemlju. Osnovi uslov će biti da gost boravi više od tri dana u registriranom hotelskom smještaju i da je prijavljen u sistemu evidencije u TZ SBK/KSB.

GORAN ČERKEZ: MJERE U FBIH OSTAJU ISTE I ZA NOVU GODINU, HOTELI MOGU RADITI DO 23 SATA

Na press konferenciji Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva potvrđeno je kako dosadašnje epidemiološke mjere ostaju na snazi i tokom novogodišnjih praznika.

Pomoćnik ministra zdravstva Goran Čerkez potvrdio je da je na današnjoj sjednici Kriznog štaba raspravljanje o mjerama za vrijeme novogodišnjih praznika te naglasio kako će one ostati iste.

“Mjere koje sada postoje trebaju i ostati za vrijeme novogodišnjih praznika. Jedan ili dva dana veselja mogli bi upropastiti cijeli januar. Mislim da to niko sebi ne bi dozvolio. Nas očekuju dva zimska mjeseca gdje još uvijek možemo očekivati tešku situaciju”, rekao je Čerkez.

Osvrnuo se i na rad ugostiteljskih objekata i hotela za vrijeme Nove godine.

“U preporuci koja je data hotelijerima jasno je naznačeno da vrijede sva pravila kao i za kafiće. Hoteli mogu raditi za goste, ali do 23 sata. Prema tome, do 23 sata rade ugostiteljski objekti i za goste hotela. Važno je reći da nema organizovane proslave Nove godine. To je nešto što bi bilo u suprotnosti s mjerama”, istakao je Čerkez.

Naglasio je kako su preporučili građanima da Novu godinu slave u krugu porodice.

“Pozvali smo da se Nova godina slavi porodično, to je preporuka, a ne naredba. Mnoge evropske zemlje su davale limite, mi nismo to radili, već smo pozvali građane da novogodišnje praznike provedu u krugu porodica”, naglasio je Čerkez.

Pomoćnik ministra zdravstva govorio je i o novim preporukama za ski-centre, koje će biti na snazi od nedjelje.

“Također, naše preporuke će važiti i za skijaške centre. U nedjelju stupaju i preporuke koje se tiču skijaških centara zajedno s onim vezanim za novogodišnje praznike. Očekujemo i veću podršku MUP-a tokom novogodišnjih praznika te smo dobili i obavijest od Ministarstva unutrašnjih poslova da će biti pojačan nadzor tokom novogodišnjih praznika”, zaključio je Čerkez.

Mi gradimo povjerenje!

- Konsalting (pomoć u upravljanju poduzećima)
- Medija servis/medija planiranje i zakup medijskog prostora
- Public Relations (odnosi s javnošću)
- Branding • Reklamne kampanje • Organiziranje događaja
- Web dizajn • Grafički & video dizajn
- Sve vrste tiska (offset, digitalni i roto tisk, sitotisk...)
- Vez i oslikavanje • Uredski, školski i reklamni materijal
- Izrada i postavljanje svih vrsta reklama

U OKVIRU PROJEKTA “KORAČAJMO ZAJEDNO” ODRŽANO OMLADINSKO DRUŽENJE SA VJERSKIM SLUŽBENICIMA

U Zenici je održano omladinsko druženje Kahva s vjerskim službenicima u sklopu međureligijskog projekta “Koračajmo zajedno”, a koji provodi Nadbiskupijski centar za mlade u saradnji sa Mrežom mladih Medžlisa IZ Zenica.

Na susretu su mladima govorili don Davor Topić i Nermin-ef. Pašalić. Bila je to jedinstvena prilika da mladi u neformalnom druženju sa vjerskim službenicima pitaju, komentarišu, sugeriraju brojne stvari iz domena religije, ali i svakodnevnice. Sa posebnom senzibilnošću govoreno je o potrebi dijaloga, milosrđa, ljubavi i pažnje.

Mlade je zanimalo kako se vjerski službenici odlučuju za svoj poziv, koliko im nedostaje slobodno vrijeme te da li su se ikada pokajali što su izabrali baš taj put.

Takođe, bilo je živoga dijaloga o ulozi vjernika u našem društvu, potrebi konkretnijega svjedočenja ljubavi ali i ulozi sporta i zabave u životima mladih ljudi.

“Darujte jedni druge od onoga što vam je drag, voljet ćete se. Tim Poslanikovim riječima, mi vama dragi don Davore i Nermin-ef. darujemo svoju ljubav a kao uzdarje za tu ljubav vi nas i naše projekte pominjite u svojim molitvama”, zaključio je Kenan Hodžić, koordinator projekta koji je animirao susret.

DVA NOVA STUDIJSKA PROGRAMA PRVOG CIKLUSA NA METALURŠKO - TEHNOLOŠKOM FAKULTETU

Skupština ZDK na posljednjoj sjednici, između ostalog, odobrila je pokretanje dva nova studijska programa prvog ciklusa na Metalurško-tehnološkom fakultetu u Zenici, a riječ je o Zaštiti na radu i zaštiti od požara, te Inženjerstvo zaštite okoliša.

“Radi se o vrlo atraktivnim studijima, pogotovo o studiju Zaštite na radu i zaštite od požara, jer ćemo mi biti prvi fakultet na prostoru Federacije BiH sa ovim studijem, koji će se kasnije dijeliti na dva usmjerenja”, navodi profesor doktor Farzet Bikić, dekan zeničkog Metalurško-tehnološkog fakulteta.

“Inače potreba za kadrovima, koji će se obrazovati na pomenutim novim zeničkim studijima je velika, tim prije što novi Zakon o radu predviđa da svako preduzeće ima inženjera zaštite na radu kao i inženjera zaštite od požara, a legislativa Evropske unije će tražiti da imamo i inženjera zaštite okoliša i to su neki tokovi koji nas na neki način konektuju na put približavanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji”, pojašnjava dekan zeničkog Metalurško-tehnološkog fakulteta.

Upis studenata na nove studijske programe Zaštite na radu i zaštite od požara, te Inženjerstva zaštite okoliša, na pomenutom zeničkom fakultetu planiran je od iduće akademske godine, a do tada će se obaviti promocija ovih studija, ali i obezbjeđenje potrebnih kadrova, koji će implementirati nastavu na ovim studijskim programima.

VLADA FBIH OSIGURALA POTREBNA SREDSTVA ZA NABAVKU CJEPIVA PROTIV COVID-A-19

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine danas je obavijestila javnost da je za svoje građane osigurala potrebna sredstva za nabavku cjepiva protiv COVID-a -19.

Trenutno se razmatraju proceduralne mogućnosti u okviru zakonskih rješenja, jer s državnog nivoa, pa ni putem resornog ministarstva, Vlada Federacije BiH nije blagovremeno obavještena da kompletan iznos sredstava treba uplatiti do 15. decembra 2020. godine za nabavku vakcina putem Instrumenta za globalni pristup cjepivu protiv bolesti COVID-19.

Također, u potpisanim sporazumu, za koji je ovlastila federalnog ministra zdravstva, rokovi za uplatu rezerviranih doza vakcine, kao i njihovu isporuku nisu precizirani, te se tako sredstva nisu mogla ni planirati u ovogodišnjem budžetu Federacije BiH. S druge strane, infektolog, prim. dr. Ednan Drljević smatra da je to još uvijek premalo vakcina i da bi trebalo već krenuti u nove nabavke.

“To je samo za 20% stanovništva u BiH. Mislim da se trebalo obezbijediti najmanje 50% vakcina, tako da bi one bile raspoređene po kalendaru vakcinacije. Odmah iza Nove godine da se vakcinišu najteži bolesnici i zdravstveni radnici, u trećem mjeseci svi stariji od 65 godina, policija i druge važne službe, a u šestom mjesecu svi ostali građani u BiH. Prema tome, apelujem da se odmah naruči, iz provjerenih izvora, što veći broj vakcina i da se krene sa vakcinalnom kampanjom i da se stvore uslovi za smještaj i distribuciju tih vakcina”, poručio je infektolog, prim. dr. Ednan Drljević.

Napominjemo, da je Vlada Federacije BiH od početka pandemije izazvane koronavirusom za zdravstvo u Federaciji BiH izdvojila sredstva u iznosu od preko 43 miliona KM, koja su bila neophodne za kupovinu medicinskih sredstava, kako za zdravstvene radnike, tako i za pacijente.

U Budžetu za 2021. godinu za ovu namjenu planirano je 60 miliona KM. Resorna ministarstva zdravstva i finansija rade na rješavanju ovog pitanja, a obavještavamo sve građane Federacije BiH da se ne brinu i da će vakcina biti dostupna u rokovima u kojima je i planirana, navodi se u saopćenju Vlade FBiH.

GRADSKA UPRAVA U PROTEKLE TRI GODINE IZDVOJILA 750.000 KM ZA SUFINANSIRANJE UTOPLJAVANJE ZGRADA KOLEKTIVNOG STANOVANJA

Grad Zenica je već prošle godine usvojio Akcioni plan zeleni gradovi u kojima su definisane mјere kako unaprijediti okoliš u našem gradu.

Jedna od tih mјera koju uspješno provodi Gradska uprava je provođenje energetske efikasnosti javnih objekata koji su u vlasništvu grada kao i zgrade kolektivnog stanovanja.

Samo u ovoj godini rekonstruisano je 16 društvenih domova u vrijednosti od 500 hiljada KM, Dom mladih kao i dva zenička vrtića Dunja i Pinokio.

“To je program koji je pokazao pozitivne rezultate i mi ćemo to nastaviti i u narednom periodu. U ovoj godini intenzivno smo radili na rekonstrukciji i utopljavanju društvenih domova”, kazala je Amra Mehmedić, pomoćnica Gradonačelnika za privredu i upravljanje razvojem.

Gradska uprava u protekle tri godine izdvojila je i 750 hiljada maraka za sufinansiranje utopljavanja zgrada kolektivnog stanovanja.

“Naša tendencija je da nastavimo sa ovom pozitivnom praksom jer je riječ o značajnim projektima, ali i da pokažemo da se odgovorno odnosimo kao Gradska uprava prema objektima koji su u našem vlasništvu”, kazala je Amra Mehmedić, pomoćnica Gradonačelnika za privredu i upravljanje razvojem.

ZEDA REALIZOVALA 15 KREATIVNIH RADIONICA U TREĆEM CIKLUSU PROJEKTA “BUDI KREATIVAN I TI!”

U trećem ciklusu projekta „Budi kreativan i Ti!“ ZEDA je realizovala niz kreativnih radionica na kojima su učestvovali svi oni koji su se zainteresovali za kreativnost i učenje tehnika kreativnog stvaranja.

U trećem ciklusu na radionicama je učestvovalo više od 200 učesnica i za svaku radionicu se tražilo mjesto više.

Učesnice su dobine priliku da nauče metode, procese i pravila izrade različitih kreativnih tehniki.

Da su ručni radovi cijenjeni, skupi i atraktivni, neupitno je. Da je kreativac biti lako, nije. Da je potrebno mnogo vremena, strpljenja, pažnje, detalja, autentičnosti, truda i inovativnosti, neosporno je, ali da svaki proizvod ima svog kupca i da smo svjedoci da oni koji se pokažu kao najkreativniji, vrlo dobro plasiraju svoje radove, potvrđeno je.

Kreativne radionice su temelj i ulaznica za sve one koji žele dobiti novi hobi koji će moći usavršiti i vremenom ga pretvoriti u posao. Društvene mreže pune su objava raznih kreativnih radova za koje nikada niste ni znali da se mogu napraviti. Sve to kreativci prodaju i mnogi od njih sebi kreiraju radno mjesto i posao od kojeg žive. U trećem ciklusu ovog Projekta, ZEDA je svakodnevno dobivala rezultate nakon kreativnih radionica koje su dostavljale učesnice radionica. To su fotografije radova koje su samostalno nastavile praviti i time vježbati, te usavršavati tehnike koje su naučile na kreativnim radionicama. Nekoliko njih je već kreiralo svoje art stranice i započelo ozbiljnu art priču, a mnoge od njih su na tom putu.

Bila je ovo još jedna prilika da učesnice steknu nove vještine, ojačaju kompetencije i otvore mogućnost da novi hobi sutra pretvore u posao. Danas hobi, sutra posao! Mogu drugi, zašto ne i Ti?!

Uskoro slijedi novi ciklus kreativnih radionica i mnogo iznenađenja.

Nastavite pratiti Agenciju ZEDA i budite dio naše kreativne priče!

„Budi kreativan i Ti!“

OKRUGLI STOL NA TEMU: “HOĆE LI CENTAR ZA MONITORING OKOLIŠA ZDK KONAČNO POSTATI FUNKCIONALAN?”

Hoće li Centar za monitoring okoliša ZDK konačno postati fukncionalan, bila je tema okruglog stola koji je u organizaciji Eko foruma Zenica održan na Institutu „Kemal Kapetanović“, a dio učesnika učešće je uzeo online.

Po kantonalmom zakonu iz 2013. godine, resorno kantonalo ministarstvo je nadležnost za osnivanje i funkcionisanje Centra za monitoring okoliša prebacilo na Institut „Kemal Kapetanović“ zbog neupitnih referenci koje ima na polju praćenja stanja okoliša.

“Od 2013. godine do danas uložena su milionska sredstva. Jedan dio opreme za monitoring preuzet je od Grada Zenice. Izvršeno je ulaganje u nabavku opreme i opremanje prostora te trening ljudi. Imamo čak i međunarodni program za opremanje Centra koji je Vlada Švedske finansirala. Međutim, Centar nikada nije zaživio u potpunosti”, kaže Samir Lemeš, predsjednik Upravnog odbora Eko foruma Zenica.

“Okupili smo sve zainteresovane strane u ovom slučaju da vidimo šta je problem i kako ga riješiti. Odazvali su se predstavnici Grada Zenice, Federalnog ministarstva okoliša, Federalnog hidrometeorološkog zavoda, OSCE-a, Švedske agencije za zaštitu okoliša i švicarskog Nexsus-a. Glavni akteri od kojih sve zavisi, nisu se pojavili na okruglog stolu.“ Predstavnici Univerziteta u Zenici i ZDK, koji nam mogu dati konkretne odgovore šta nedostaje i šta treba uraditi da Centar profunkcioniše nisu se odazvali pozivu. Mi ćemo morati ponoviti ovakav okrugli sto u januaru, da dovedemo sve aktere i vidimo u čemu je problem. Ako ne žele zajedno napravit ćemo individualne sastanke da otklonimo sve prepreke“, poručuje Lemeš.

“Ne želimo upirati prstom i prozivati krivce”, ističe Lemeš. “Želimo da Centar za okoliš konačno profunkcioniše, a i Skupština ZDK je prije desetak dana donijela odluku da ovo treba da se realizuje. Sporno je izgleda samozapošljavanje novog osoblja u ovom Centru. Podsjećam kako je ZDK nedavno promijenio proceduru zapošljavanja u Kantonalnoj bolnici Zenica kako bi se odgovorilo problemu pandemije Covida. Kako isti broj ljudi umre od posljedica zagađenosti kao i od Covida želimo isti pristup i za ovaj slučaj“, stav je Samira Lemeša i Eko Forum-a.

Centar za okoliš ZDK, poručuje Lemeš, nam je potreban da imamo pouzdane podatke o stepenu zagađenosti kako bismo mogli vršiti pritisak na zagađivače i zaštititi zdravlje građana.

U ZENICI IZRAĐEN MURAL KOJI OSLIKAVA KULTURNO - HISTORIJSKO NASLIJEĐE BIH

Koalicija za borbu protiv mržnje "Positive Tolerance" iz Zenice u povodu godišnjice od potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma, ali i 25 godina mira u Bosni i Hercegovini, izradila je i promovisala mural na soliteru u zeničkom naselju Mokušnice.

Koordinator koalicije "Positive Tolerance" Adi Salčinović je kazao da je mural djelo umjetnika Kemala Krkalića i oslikava kulturno-historijsko naslijeđe BiH te opredjeljenost građana Zenice za mir kroz vijekove.

Zahvalio se Gradskoj upravi Zenica i gradskim službama na podršci u realizaciji ove aktivnosti. Misija OSCE-a u BiH finansirala je izradu murala, koji se nalazi u ulici Armije BiH broj 2. Adi Salčinović je naveo da se radi o drugom dosad urađenom muralu u Zenici, za koji je u planu da se uz podršku Gradske uprave natkrije i osvijetli. Naglasio je da je dosadašnja saradnja koalicije "Positive Tolerance" sa Gradskom upravom dobra i korektna.

ODJEL MIKROBIOLOŠKE DIJAGNOSTIKE KB ZENICA OD DANAS BOGATIJI ZA NOVI PCR APARAT

Odjel mikrobiološke dijagnostike Kantonalne bolnice Zenica od danas je bogatiji za novi PCR aparat, u vrijednosti od preko 50.000 KM. Ovo je donacija Evropske unije, koja je finansirala nabavku aparata, a njegovu isporuku obavili su danas predstavnici Razvojnog programa Ujedinjenih naroda (UNDP).

"Ovo je vrlo značajna donacija u podizanju dosadašnjeg kvaliteta tretmana COVID pozitivnih pacijenata, tim prije što imamo samo jedan standardni PCR aparat, koji zbog kvara može nekad da ispadne iz funkcije, što bi bio veliki problem za testiranje svih stanovnika ZDK, s ovim se osiguravamo, a nakon što se završe dodatne tehničke pripreme sigurno ćemo stvoriti uslove da povećamo opseg i kvalitet testiranja", istakao je primarijus doktor Rasim Skomorac, direktor KBZ, izražavajući zahvalnost UNDP-eu, kao posrednicima i Evropskoj uniji na ovoj, ali i svim prethodnim donacijama u visokovalitetnoj opremi, isporučenim zdravstvenim ustanovama na teritoriji Federacije BiH, pa i Bolnici u Zenici, ali i ovih donacija.

"Značaj ove donacije je ogroman, tim prije što smo s početkom ove godine krenuli u jednu priču u kojoj dosad nismo bili i do početka pandemije Odjel mikrobiološke dijagnosike nije ni imao molekularnu dijagnostiku, ali smo ipak velikim angažmanom manadžmenta KBZ i zaposlenika ovog Odjela uspjeli pokrenuti laboratorij i od tada radimo bez prestanka i imamo svu potrebnu aparaturu i dovoljan broj testova, a danas donirani PCR aparat ostavit će nam prostor da u perspektivi povećavamo i broj testiranja i dijapazon testova", naglasila je doktorica Dijana Šarić, načelnica bolničkog Odjela mikrobiološke dijagnosike.

"Značaj PCR testiranja na prostoru ZDK je i kantonalni Krizni štab prepoznao još u samom početku širenja pandemije, te smo bili podrška menadžerima bolnica u Zenici i Tešnju da se verifikuju i u rad stave ove laboratorijske, što je imalo velikog značaja u proteklom periodu, jer je dosad kod nas obavljen preko 30.000 testiranja", istakao je doktor Adnan Jupić, predsjednik Kriznog štaba Ministarstva zdravstva ZDK.

"U posljednjih 15-tak godina UNDP intenzivno sarađuje sa ZDK i ta saradnja je na jako dobro nivou, a osim samih mašina i opreme, mi smo spremni ponuditi i pomoći pri njihovom održavanju, u obuci, a i pri nabavkama PCR testova", izjavio je danas doktor Nešad Šeremet, projekt menadžer UNDP za zdravstvo.

OSIGURANO VIŠE OD POLA MILIONA KM ZA NASTAVAK AKTIVNOSTI U BORBI PROTIV COVID-19

Kroz globalni IFRC COVID-19 Hitni apel, Društvo Crvenog križa BiH osiguralo je 523.932,50 KM za nabavku materijalno-tehničkih sredstava namijenjenih nastavku aktivnosti u borbi protiv koronavirusa.

Za apel IFRC-a (Međunarodna federacija društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca) sredstva je doniralo Ministarstvo vanjskih poslova Njemačke. "Društvo Crvenog križa BiH od početka pandemije je na terenu, na usluzi građanima, ali i obrazovnim, zdravstvenim i javnim ustanovama. Tako smo ovim sredstvima nabavili dozere za sredstvo za dezinfekciju, 15.000 dezinficijena, ruksake/setove prve pomoći, medicinske šatore, dezinfekcione tunele, beskontaktne toplojmere, opremu, te zaštitne maske. Realizacija ovih projekata ne bi bila moguća bez ulaganja dodatnih npora osoblja stručne službe DCK BiH", ističe se u saopšćenju Društva Crvenog križa BiH.

Nabavljena roba se distribuira na entitetske organizacije, Crveni križ Federacije Bosne i Hercegovine, Crveni krst Republike Srpske i Crveni križ Brčko distrikta, koji dalje provode distribuciju.

U okviru COVID-19 apela se finansira i rad mobilnih timova koji na terenu rade prevenciju prenosa bolesti, što uključuje podjelu maski migrantima, a u toku je i nabavka dezinfekcionih sredstava za osobe u pokretu. Uskoro će biti osigurana podrška i za 1.000 romskih porodica, u vidu vaučera za higijenske articlje i hrani u iznosu od 110.000 CHF. Osim toga, bit će im obezbjeđena i zaštitna sredstva, poput maski i dezinfekcionih sredstava.

Ovaj dio finansira Ministarstvo vanjskih poslova Austrije.

Zahvaljujući ovom apelu, osigurano je i finansiranje osoblja za ambulantni prevoz oboljelih i potencijalno oboljelih u Brčkom.

Organizacije Crvenog križa u Bosni i Hercegovini, kao i uvihek, prve su odgovorile na humanitarni aspekt pandemije. Brojno profesionalno osoblje, kao i najveća snaga, volonteri kontinuirano rade, navodi se u saopštenju.

ČLANOVI UDRUŽENJA „DLAN“ U POSJETI MUZEJU GRADA ZENICE

Kantonalno udruženje „Dlan“ koje okuplja roditelje osoba sa cerebralnom paralizom i drugim onesposobljenjima je za svoje članove organizovalo posjetu Muzeju Grada Zenice.

"Ovo je jedna je u nizu naših aktivnosti, koje organizujemo u ovom periodu, a u cilju socijalizacije djece i njihovih porodica, naročito u ovom vremenu pandemije, kada su naši članovi koji se moraju bolje čuvati, znatno više zatvoreni u kućama i imaju smanjenu komunikaciju sa drugima, pa pokušavamo da i na ovaj način doprinesemo nekom boljitetku osoba sa poteškoćama u razvoju", pojašnjava Selvedin Dedić, predsjednik Udruženja „Dlan“, napominjući da im je podršku u ovim aktivnostima pružio i Savez udruženja osoba sa cerebralnom paralizom FBiH.

UDRUŽENJE POSLODAVACA: POTREBNO JE RASTERETITI CIJENU RADA U FEDERACIJI BIH

Predsjednik i direktor Udruženja poslodavaca Federacije BiH Adnan Smailbegović i Mladen Pandurević, održali su sastanak s grupacijom industrijskih sindikata, na kojem su poručili da je potrebno značajno smanjiti doprinose i time rasteretiti cijenu rada u Federaciji BiH.

Time će se, kako smatraju, omogućiti povećanje plaća radnika, kao i više novih investicija i novih radnih mesta. Istaknuta je potreba da se reinvestiranje oslobodi plaćanja poreza na dobit, s ciljem većeg zapošljavanja, uvođenja novih tehnologija i povećanja konkurentnosti domaće privrede.

Zajednički je stav da treba doći do bitnog povećanja minimalne plate. Poslodavci su izrazili spremnost da odmah po usvajanju nove metodologije o utvrđivanju nove cijene rada od Federalnog ministarstva finansija sa sindikatima otvore pregovore o visini minimalne plate.

Dogovoren je da obje strane poduzmu neophodne mјere kako bi se stvorili uvjeti za početak pregovora o granskim kolektivnim ugovorima.

“Činjenicu da određeni broj kolektivnih granskih ugovora ističe, poslodavci neće koristiti kako bi smanjili prava radnika”, poručeno je sa sastanka na kojem je rečeno da poslodavaci i sindikati razmijene prijedloge zakonskih rješenja, inicijativa i akata kako bi se usaglasili stavovi prije nego što se s njima bude išlo prema donositeljima odluka.

Sastanku su prisustvovali predsjednik Sindikata metalских radnika BiH Bajro Melez, predsjednica Sindikata radnika drvene industrije i šumarstva BiH Lejla Ćatić, predsjednica Sindikata radnika hemijske i industrije nemetala BiH Kata Iveljić, predsjednik Sindikata radnika kožarske, tekstilne i industrije obuće BiH Zlatibor Kojičić, te predsjednik Sindikata građevinarstva i industrije građevinskog materijala BiH Murat Škamo.

ČESTIT BOŽIĆ I SRETNA NOVA GODINA!

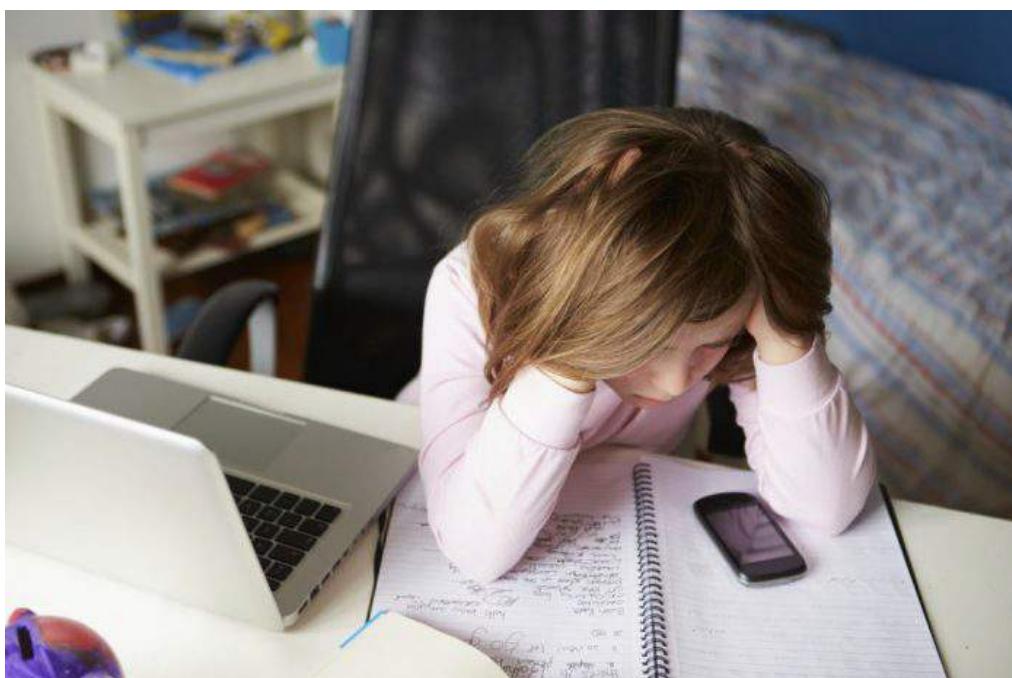

**JP “PARKING SERVIS”
D.O.O. ZENICA**

NASILJE PREKO INTERNETA ILI CYBERBULLYING: SVAKO DRUGO DIJETE PRILIMO PORUKE OD NEPOZNATIH OSOBA

Nasilje preko interneta ili cyberbullying, opći je pojam za svaku komunikacijsku aktivnost cyber tehnologijom koja se može smatrati štetnom kako za pojedinca, tako i za opće dobro. Statistički podaci su o ovom obliku nasilja a posebno među maloljetnicima poražavajući. Bitno je da se u njegovo rješavanje uključi cijela zajednica.

Statistički podaci govore o tome kako je svako drugo dijete primilo poruke od nepoznatih osoba, a isti broj njih je prihvatio nepoznate osobe za prijatelje na društvenim mrežama. Svako četvrti dijete je tokom svog odrastanja doživjelo neki oblik nasilja koje se vrši putem interneta. Svako peto dijete uzrasta do 14 godina je pisalo ili dobilo poruke koje se odnose na sexting. Svako deseto dijete prihvatio je upoznati se u stvarnom svijetu s nepoznatom osobom, odnosno osobom koju je upoznalo samo putem društvenih mreža.

“Djeca su često žrtve seksualnih predatora koji se na internetu predstavljaju uglavnom kao njihovi vršnjaci i na taj način steknu povjerenje kako bi nakon određenog vremena počeli od djece tražiti da se bolje upoznaju. Nakon što se to desi najčešće se razmjene i neke slobodnije fotografije i prva takva fotografija koja može ugroziti čast djeteta koristi se za ucjene”, kaže Milan Stokanović, iz MUP-a ZDK.

Neformalna koalicija „Positive tolerance“ je jedna od nada u rješavanju ovog problema. Od osnivanja, 2017. godine cilj im je osnaživanje i promovisanje društvene povezanosti u gradu Zenica te podizanje svijesti o važnosti borbe protiv mržnje i predrasuda kod mladih.

“Govor mržnje je nešto čemu svakodnevno svjedočimo i koji kao takav može biti izuzetno opasan. Žrtve se na taj način ušutkuju, zastrašuju, njima se prijeti te im se na taj način onemogućava da odgovore i da se odbrane što ima porazne posljedice za kvalitet ukupnog javnog diskursa. Postoji i opasnost da govor mržnje nadmašuje njegove neposredne ciljeve jer indirektno kreira kulturu mržnje koja u mnogo širim razmjerama čini mržnju prihvatljivom pa čak i vrijednom poštovanja. Ovo je poražavajuća naša realnost i zaista bi svi trebali povesti računa na koji način komuniciramo i obraćamo se drugim ljudima”, kazala je Mirhunisa Bektaš, predsjednica Udruženja „KAM“ Zenica.

Stručnjaci tvrde kako je najvažnije raditi na prevenciji i ranom otkrivanju problema a kako bi prevencija bila uspješna, važno je da učitelji, roditelji i učenici postanu svjesni cyberbullyinga, kao i nasilja među vršnjacima uopće. U saradnji sa Udruženjem Kreativci RTV Zenica priprema dokumentarni film o cyberbullying-u kojeg ćete imati priliku pogledati uskoro na našem programu.

KAKO PAMETNIM OBLAČENJEM DJECE SMANJITI ZIMSKE PREHLADE?

Sustiglo nas je hladno vrijeme, a time i česte zimske prehlade koje najlakše pogađaju djecu. Kako bi ih sveli na minimum djecu je potrebno oblačiti toplo i slojevito jer će ona rijetko ukazati da im je hladno pa će time lako navući i ozbiljne prehlade.

Donosimo nekoliko ključnih savjeta kako zimi obući dijete da se ne prehladi.

Provjerite prognozu prije izlaska

Uzmite minutu vremena i provjerite vremensku prognozu. Provjerite očekuju li se oborine, kiša ili snijeg te hoće li se temperatura značajno mijenjati dok ste vani. Ovisno o tomu birajte i odjeću i obuću, odnosno jesu li vam potrebni kišobrani, kabanice, rukavice...

Razmislite što planirate raditi vani pa po tom birajte i odjeću

Nije jednako hoćete li biti vrlo aktivni vani ili planirate sjesti na terasu na toplu čokoladu. Ako je plan da se djeca igraju u parku pazite da im obučete debele štramplice i hlače da se ne prehlade sjedeći na ljudjački i spuštajući se hladnim toboganom no ako je plan igrati nogomet odjeća može biti tanja jer će se djeca brzo uznojiti. U tom slučaju važnije je obući djecu slojeviti i ponijeti im debele jakne da se kasnije obuku. Dakle, ovisno o planiranim aktivnostima planirajte i odjeću.

Oblačite djecu u tri sloja

Ako pak ni sami niste sigurni kako ćete provesti vrijeme vani držite se osnovnog pravila da djecu oblačite slojevito. Ono omogućuje fleksibilniju prilagodbu vremenskim uvjetima i vlastitim aktivnostima. Slojevi će stvoriti zračni prostor između kože i hladnoće i pružiti djeci najbolju toplinu i zaštitu od hladnoće. Također, slojevito oblačenje omogućuje bolju cirkulaciju krvi što pomaže u održavanju tjelesne temperature.

Unutarnji (bazni) sloj: Koža treba biti prekrivena tankim slojem koji pomaže da upije vlagu od tijela. Taj sloj održavat će kožu suhu i pružati vam topao i ugodan osjećaj. Vaš unutarnji sloj treba pokriti gotovo cijelo tijelo: ruke, noge i torzo, a najbolji materijali su poliester, svila i srodnii moderni materijali. Pamuk je loš izbor.

Srednji sloj: Ovo je izolacijski sloj. Vuna i runo su najbolji materijali, a srednji sloj može biti sastavljen i od nekoliko tankih slojeva.

Vanjski sloj: Ovo je zaštitni sloj od vode i vjetra. Najbolji materijali su tex i najlon, a kod odabira birajte duže jakne ili kapute tako da djeca mogu udobno sjediti. Kaputi trebaju imati visoke ovratnike i kapuljaču. Kod kupovine jakni birajte one koje se mogu otkopčati i stisnuti na rukavima i koje imaju velike kopče kako bi ih djeca mogla lako raskopčati kada se ugriju i na taj način oslobođe vlagu, a da pritom ne trebaju skidati rukavice. Za vrijeme jako niskih temperatura i za igru u snijegu dobar izbor su prave skijaške hlače ili skafander.

Obucite djeci dva para čarapa – tanku poliester čarapu uz kožu i deblju čarapu preko toga. Čizme trebaju biti udobne ali ne previše čvrste. Ako su jako pripnjene i tvrde stisnut će protok krvi i učiniti dječje noge hladnjima. Čizme također trebaju imati dobar đon za prianjanje i stabilnost na skliskim ili neravnim površinama i trebaju biti vodootporne. Za vrh čizme kupite profesionalna pokrivala koja se stavljuju na način da prekriju rupu između hlača i čizama kako u njih nebi ušao snijeg. Također možete djeci obući i tanke rukavice s debljim i vodootpornim rukavicama preko njih. Podesite rukave tako da snijeg ne može ući ni tuda.

Ne zaboravite šal, šešir i naočale

Glava i vrat su glavni izvori gubitka topline pa u hladnim danima bez kape djecu ne izvodite ni do najbliže trgovine. Djeca ne žele uvijek nositi šal pa pokušajte pronaći manje šalove koji im neće smetati za vrijeme igre i koji će se diskretno uklopiti ispod jakne. Imajte spremne i sunčane naočale koje su jako korisne zbog svjetlosti koja se reflektira od snijega ali znaju zatrebati i za vrijeme običnog dana kada sunce izviri ispod oblaka.

Prilagodite odjeću aktivnosti i igri

Uklonite sloj odjeće neposredno prije početka aktivnosti, npr. ako se djeca igraju lovica u parku, igraju se loptom i slično. U početku će možda izgledati hladno no tijelo će se zagrijati za nekoliko minuta. Time ćete izbjegići pregrijavanje i priljepljivanje odjeće od znoja. Čim završite s igrom obucite djeci jakne.

Također, ako stojite vani dulje vrijeme, nemojte stajati izravno na snijegu ili hladnom tlu. Čak komad kartona pod nogama će pomoći zadržati toplinu. Isto vrijedi i za sjedenje. Također pokušajte izbjegavati vjetar ukoliko se zadržavate na jednom mjestu.

Održavajte odjeću

Kada se vratite kući, osušite odjeću za sljedeći put. Ako vlaga ostaje u odjeći ona neće biti topla kada ju obučete. Objesiti odjeću da se osuši kao da je tek oprana, a posušite i kape, šalove i rukavice. Nemojte zaboraviti ni cipele koje će zasigurno negdje malo promoći pa ih rastvorite da se osuše i iznutra. Cipele po potrebi i obrišite te ih premažite kremom ili sprejem kako bi ostale nepropusne.

Mi gradimo povjerenje!

- Konsalting (pomoć u upravljanju poduzećima)
- Medija servis/medija planiranje i zakup medijskog prostora
- Public Relations (odnosi s javnošću)
- Branding • Reklamne kampanje • Organiziranje događaja
- Web dizajn • Grafički & video dizajn
- Sve vrste tiska (offset, digitalni i roto tisak, sitotisak...)
- Vez i oslikavanje • Uredski, školski i reklamni materijal
- Izrada i postavljanje svih vrsta reklama

KOJI PROZOR ODABRATI: ALUMINIJSKI, PVC ILI DRVENI?

Mjenjate stolariju? Energetski efikasni prozori će pored smanjenja troškova za grijanje pridonijeti i povećanju ugodnosti u prostoru. U nekoliko članaka dobit ćete potrebne informacije o pravom izboru materijala za Vašu novu stolariju!

Karakteristike prozora koje bi trebali kupiti su:

- Dvostruko ili trostruko ostakljenje sa zračnim prostorom od najmanje 16 mm. Umjesto zraka kao izolatora, prostor između stakala može biti ispunjen inertnim plinom argonom čime se povećava učinkovitost prozora, ali nakon nekon vremena taj plin iscuri.
- Low-e premaz na unutarnjoj strani unutarnjeg stakla koji sprječava gubitak topline reflektirajući je natrag u prostor
- Toplinski gubici se događaju kako kroz staklo, tako i kroz okvir prozora. Okvir može biti PVC, ali s čeličnim ojačanjem, aluminijski, ali s prekinutim toplinskim mostovima, drveni ili kao kombinacija drvo-aluminij. Ukupni koeficijent prolaza topline bi prema novom propisu trebao biti $U < 1,8 \text{ W/m}^2\text{K}$.

Ovi su prozori u odnosu na obično IZO staklo skupljii 20%, ali su im toplinski gubici za 50% manji.

Osjećate li da kroz procijepi oko prozora ili vrata struji zrak? Prozori ili vrata koji slabo brte su glavni uzrok gubitaka topline. Ukoliko ste u nemogućnosti kupiti nove prozore, lijepljenjem izolacijske trake oko prozora i vrata smanjiti ćete toplinske gubitke. Cijena ove trake je 40 kn/m.

Provjerite da li postoje pukotine između prozora i zida kroz koje prolazi zrak pri čemu se gubi toplina iz kuće. Pukotine zatvorite odgovarajućim materijalima, kao na primjer PU pjena. Investicijom od 40 kn godišnje možete uštedjeti i do 400 kn na grijanju.

Kako pravilno odabratи novi prozor

Prozor je najdinamičniji dio vanjske ovojnica zgrade, koji istovremeno djeluje i kao prijemnik koji propušta Sunčevu energiju u prostor te kao zaštita od vanjskih utjecaja i toplinskih gubitaka. Ukupni gubici kroz prozore iznose 50 posto toplinskih gubitaka zgrade, oni su obično i desetak puta veći od onih kroz zidove, pa je jasno koliku važnost igra energetska učinkovitost prozora u ukupnim energetskim potrebama zgrade.

U skladu sa novim Tehničkim propisom, koeficijent prolaska topline za prozore i balkonska vrata može iznositi maksimalno $U=1,80 \text{ W/m}^2\text{K}$. Dok se na starim zgradama koeficijent U prozora kreće oko $3,00-3,50 \text{ W/m}^2\text{K}$ i više (gubici topline kroz takav prozor iznose prosječno $240-280 \text{ kWh/m}^2\text{K}$, europska zakonska regulativa propisuje sve niže i niže vrijednosti i one se danas najčešće kreću u rasponu od $1,40-1,80 \text{ W/m}^2\text{K}$. Na suvremenim niskim energetskim i pasivnim kućama taj se koeficijent kreće između $0,80-1,40 \text{ W/m}^2\text{K}$. U ukupnim toplinskim gubicima prozora sudjeluju i prozorski profili koji neovisno o vrsti materijala od kojeg se izgrađuju moraju osigurati: dobro brtvljenje, prekinuti toplinski most u profilu, jednostavno otvaranje i nizak koeficijent prolaska topline.

Preporuka za gradnju suvremene energetske učinkovite zgrade je korištenje prozora s koeficijentom U manjim od $1,40 \text{ W/m}^2\text{K}$. Također se kao prozorski profil preporuča moderni visoko učinkoviti drveni profil koji je i ekološki i energetski prihvatljiv.

Gubici topline kroz prozore

Gubici kroz prozore su transmisijski, odnosno oni kroz zatvoren prozor i ventilacijski, odnosno oni kroz otvoren prozor. Kada se zbroje jedni i drugi, kroz prozore se ostvaruje preko 50 % ukupnih toplinskih gubitaka zgrade. Prozora ima mnogo različitih vrsta, a njihov koeficijent prolaznosti topline kreće se od $0,8 \text{ W/m}^2\text{K}$ kod najboljih prozora s trostrukim staklima i plinskim punjenjem pa sve do $3,5 \text{ W/m}^2\text{K}$ kod starih jednostrukih prozora. Kvalitetniji prozori smanjuju transmisijske gubitke, dok se gubici ventiliranjem mogu smanjiti ugradnjom ventilacijskog sustava ili pomoći senzora otvorenosti prozora. Senzor otvorenosti prozora povezuje se direktno sa kontrolom grijanja/hlađenja i isključuje sustav kada se prozor otvara. Na taj način se smanjuju gubici ventiliranjem.

Na transmisijske gubitke utječe više detalja. Osnovni je svakako koeficijent prolaznosti topline staklene površine i profila prozora. Koeficijent prolaza topline na staklima se smanjuje ugradnjom dvostrukih i trostrukih stakala, čiji su među prostori punjeni zrakom, ili bolje inertnim plinom (argonom) koji djeluje kao toplinski izolator. Na vanjskoj površini svakog stakla trebao bi postojati tzv. Low-E premaz (premaz niske emisivnosti), koji smanjuje zračenje topline preko prozora. Postavljanjem tog sloja samo sa vanjskih površina stakala dozvoljava se ulaz topline ali ne i izlaz, tako da staklo djeluje poput toplinskog ventila. Low-E premaz je bezbojan i ne utječe na prolazak svjetla.

Prozor kao građevni element ima funkciju osigurati zadovoljavajuću zvučnu i toplinsku izolaciju, kao i funkciju prirodnog provjetravanja prostora, što se postiže primjenom adekvatnih materijala i konstrukcijskih profila.

U-vrijednost-koeficijent prolaza topline

Ψ -vrijednost-prolaz topline kroz spojne detalje-toplinski mostovi

a-vrijednost-provjetravanje

g-vrijednost-toplinski tok iz vanjskih izvora

Prema podacima proizvođača mijenjanje starog jednostrukog prozora novim dvostrukim (s $U=1,3 \text{ W/m}^2\text{K}$ kao i Low-E premazom) isplaćuje se finansijski kroz dvije sezone grijanja. Prozori do $1,1 \text{ W/m}^2\text{K}$ su u sličnom razredu isplativosti, dok oni s koeficijentom prolaza topline ispod $1 \text{ W/m}^2\text{K}$ postaju značajno skuplj u odnosu na uštedu te se koriste samo u izgradnji pasivnih kuća.

Vrste prozorskih okvira:

- aluminijski
- pvc
- drveni

ALUMINIJSKI PROZORSKI OKVIRI imaju veliku postojanost oblika, što je je od bitne važnosti kod velikih prozorskih okvira i veliku postojanost na vremenske utjecaje (npr. sol). Oni ne stare i laki su za održavanje. Estetski su uklopljeni bilo na stambenim ili poslovnim objektima. Na raspolaganju je veliki izbor boja za istu cijenu, dok kod drugih materijala pvc ili drvo cijene su veće 30-40%. Sve više kupaca prilikom ulaganja traži aluminijске prozore kao investiciju na duži period i izbjegavaju jeftini PVC. Sa Alu stolarijom možete biti sigurni u cca 30-50 godina postojane stolarije bez ikakvih promjena i bez posebnog održavanja.

PLASTIČNI PROZORSKI OKVIRI imaju bolju toplinsku zaštitu od aluminijskih, cijena im je niža od aluminijskih i drvenih, ali imaju problematičan vijek trajanja i nisu prihvativi sa ekološkog aspekta jer njihova proizvodnja i reciklaža zagađuju okoliš (zato što najčešće sadrže kadmij, omekšivače i sredstva za zaštitu od požara).

Nakon samo par godina PVC prozor će izgubiti na boji, površina će se ljuštiti i profili će požutiti. Kod ugradnje PVC stolarije već prve zime mogli biste imati problema kod zatvaranja-otvaranja otvora prozora ili vrata jer temperaturnim razlikama dolazi do velikog širenja ili skupljanja PVC-a i time se javljaju problemi i potrebni su česti servisi. Zbog takvih problema PVC stolarija se ugrađuje kada nemate drugog izbora.

DRVENI PROZORSKI OKVIRI imaju udio na trištu od oko 40%. Drvo je klasični materijal za prozore i ako se pravilno održava može trajati podosta godina, a prihvatljiv je i sa ekološke strane jer je drvo materijal koji se obnavlja. Drvo ima najbolji stupanj toplinske i zvučne izolacije. Prilikom požara njegova konstrukcija ostaje postojana i ne proizvodi nikakve otrovne plinove. Važan je i odabir ispravnog zaštitnog sredstva za njih, a ekološki najpovoljnije su zaštite na bazi smola i firnisa. Također se mora omogućiti i neometan prodor vlage, a da bi prozori bili otporni na vremenske utjecaje moguće je oblaganje aluminijem ali i cijenovno je skuplja izvedba.

Izo stakla

Kako bi smanjili toplinske gubitke, obični jednostruki prozori se zamjenjuju kvalitetnijim IZO staklima boljih izolacijskih svojstava. Izo staklo je stakleno tijelo sastavljeno od najmanje dvije staklene površine a međuprostor je ispunjen suhim zrakom s točkom rošenja -30°C ili nekim drugim plinom, najčešće argonom, ksenonom ili kriptonom.

KVALITETA IZO STAKLA ovisi o svakom sastavnom dijelu izo stakla, o kvaliteti materijala i načinu izrade pojedinih dijела.

STAKLA KOJA SE KORISTE PRI IZRADI IZO STAKALA su slijedeća:

1.FLOAT STAKLO koje je ravno prozirno staklo a standardno se ugrađuje u IZO staklo i to u debljinama od 3 do 10mm

2.LAMINIRANO STAKLO je sastavljeno od više float stakala zalijepljenih folijom. Ovo staklo se koristi i zbog sigurnosnih razloga jer ne puca u male komadiće prilikom oštećenja

3.KALJENO STAKLO je float staklo koje je termički obrađeno zbog poboljšanja mehaničkih svojstava, čvrstoće na udar i vlačne čvrstoće na savijanje, u slučaju razbijanja raspada se na velik broj malih komadića tupih rubova pa je pogodno iz sigurnosnih razloga za korištenje.

4.ORNAMENT STAKLA, površina im je ukrašena različitim uzorcima

5.REFLEKTIRAJUĆE STAKLO premazano metalnim filmom koji dio svjetlosti reflektira a dio apsorbira.

NA NISKI U-FAKTOR KOD IZO STAKLA UTJEĆE:

1.debljina i broj međuprostora (U-faktor smanjujemo većim brojem međuprostora i što većom širinom međuprostora)

2.punjjenje međuprostora (IZO stakla se pune zrakom ili inertnim plinovima (argon, kripton, xenon ili SF6) koji bitno smanjuju U-faktor

3.odabir stakla (Debljina stakla vrlo malo utječe na U-faktor, ali ga upotreba stakla niske emisije (Low-e staklo) značajno smanjuje. Low-e stakla premazana su s strane međuprostora posebnim metalnim filmom koji propušta valove kratkih valnih duljina odnosno sunčevu svjetlost, dok zračenje dugih valnih duljina reflektira (IC zračenje)

Low-E stakla

Prema novom Tehničkom propisu o uštedi toplinske energije i toplinskoj zaštiti u zgradama, prozori s low-e staklima su obavezni u novim zgradama. Prozori s ovakvim staklima imaju koeficijente prijelaza topline oko 1,3 W/m²K što je svakako preporuka pri kupnji novih prozora prilikom renoviranja starih zgrada. Princip low-e stakala je da se na staklo nanese tanak sloj na bazi vanadijeva dioksida. Taj sloj u zimskim uvjetima potpuno propušta infracrvene zrake, a tijekom ljetnih mjeseci ponaša se poput filtra i sprječava prolaz toplinskog zračenja kroz staklo. Kako pritom potpuno propušta svjetlost u nekim slučajevima prozoru ne treba nikakvo sjenilo. Kemijskim sastavom i postupkom nanošenja tog sloja na staklo unaprijed određuje granicu na kojoj filter postaje propusan, granica je podesiva između 0 °C i 70 °C. Uštede na energiji su znatne primjenom ovih stakala u grediteljstvu a mogu dostići i do 50% energije za klimatizaciju.

Prednost low-e stakla je i to da se može u proizvodnji mijenjanjem udjela nanešenih materijala proizvoditi staklo točno za određena klimatska područja. Razlika u cijeni običnog i pametnog stakla je 20%, no energetska bi ušteda mogla brzo nadoknaditi povećane troškove ulaganja.

Druga razina pametnih stakala zahtjeva još jedno svojstvo-samočišćenje. Nanese li se na staklo tanak sloj titanovog oksida, na površini će se odvijati redox-proces, pri čemu se organske nečistoće na površini stakla uglavnom razlažu na CO₂ i vodu. Debljina sloja vanadijevog dioksida je oko 100 nanometara, a njegovo nanošenje na staklenu površinu tijekom proizvodnje stakla jamči mu jednak vijek trajanja. Sa stakla ga neće ukloniti nikakvi vremenski utjecaji, uništiti ga može samo razbijanje stakla.

Na sljedećoj slici je prikazan značaj u izboru kvalitetnijeg stakla na području toplinske ugodnosti i uštede energije. Pri vanjskim uvjetima -10 °C i unutarnjim uvjetima od +20 °C, izo stakla pokazuju daleko bolja svojstva od običnih jednostrukih stakala.

Brtvljenje

Iz modificiranog i osuvremenjenog presjeka profila prozora vidimo da je spoj između krila i doprozornika u stvari kompleksna konstrukcija koja u prvom redu onemogućava prolaz zraka, a isto tako i prolaz vode. U vanjskom dijelu nastoji se onemogućiti dolazak vode na kritični dio profila, a u unutarnjem dijelu profilacija postiže se brtvlenje zraka. Spoj krila i stakla omogućuje provjetravanje unutrašnjosti profila ispod stakla kao i kvalitetno nalijeganje stakla na vanjski i unutarnji dio.

Dobro brtvlenje prozorskog profila kao i postava toplinske izolacije vanjskog zida u odnosu na profil prozora igraju veliku ulogu u smanjenju ukupnih toplinskih gubitaka.

Zaključak:

Kod izbora profila za Vašu novu stolariju naša preporuka je ALU STOLARIJA.

VELEMAJSTOR MILAN VUKIĆ IZ BANJA LUKE POBJEDNIK 22. MEĐUNARODNOG ŠAHOVSKOG TURNIRA “ZENICA 2020”

Velemajstor Milan Vukić iz Banja Luke pobjednik je 22. Međunarodnog šahovskog turnira "Zenica 2020". Na turniru u organizaciji ŠK "Preporod" iz Zenice, učestvovalo je 58 takmičara iz Srbije, Crne Gore, Danske i BiH. Igrao se Švicarski sistem od sedam kola, a tempo igre je 30 minuta po igraču za cijelu partiju. Nagradni fond od 2.190 KM podijeljen je na deset prvoplasiranih šahista.

Na listi nagrađenih su još: drugoplasirani inter majstor Vlado Jakovljević sa 5.5, a treći inter majstor Dušan Lekić, također sa 5.5 poena, ali sa nešto slabijim dodatnim kriterijima.

Od 4. do 10. mesta plasirali su se Rijad Burović, Muris Konjičanin, Amir Hadžović, Dalibor Stojanović, Neven Aleksić, Goran Trkulja i Denis Kadrić.

Organizator je podijelio i novčane nagrade za šahiste rejtinga od 1901 do 2150 poena, za kadete najuspješnije u ženskoj konkurenциji.

ODLIČNI REZULTATI ČLANOVA KICK BOKS KLUBA “ISAK” IZ ZENICE NA TURNIRU U SARAJEVU

I pored otežanih epidemiološlih prilika i uslova za trenažni proces, Kick boks klub "Isak" iz Zenice bilježi odlične rezultate.

Nakon zapaženih nastupa na državnom prvenstvu u Bijeljini i Međunarodnom kick box turniru u Tešnju, dobar nastup imali su i na 18. Memorijalnom turniru "Mustafa Hajrulahović Talijan" u Sarajevu. "Isak" je nastupio sa tri takmičara, a Ahmed Džananović pobijedio je u finalu predstavnika Kosova i osvojio zlatnu medalju. Ova borba proglašena je najboljom na turniru.

Amar Husetović okitito se srebrenom medaljom nakon što je poražen od boksera sa Kosova, srebro je izborio i Safet Adrijano Seferović u meču protiv borca iz Vogošće.

Nakon prestanka sa radom Boks kluba "Čelik", grupa mladih boraca prešla je u redove Kick boks kluba "Isak". Kvalitetan rad tokom ljetnjih mjeseci uz pridržavanje svih epidemioloških mjera kada su u pitanju omladinske kategorije već daje odlične rezultate.

Na omladinskom kolu u olimpijskom boksu oržanom u Tuzli, Zeničani su nastupili sa sedam boraca, pet mladih i perspektivnih boksera izborilo je pobjede, a to su: Amel Koluh, Kenan Smriko, Ajnur Neslanović, Safet Adrijano Seferović i Džavid Smriko.

U ČELIKU SE PITAJU: DO KADA ĆE NS BIH I NS ZDK ČINITI NEPRAVDU ZA BH. NOGOMET?

Nogometni klub Čelik oglasio se novim saopštenjem povodom dešavanja u Nogometnom savezu BiH i Zeničko-Dobojskom kantonu.

Podugo saopštenje zeničkog kluba prenosimo u cijelosti.

"U posljednje vrijeme javnost je itekako nezadovoljna radom NS BiH (u nastavku teksta: Savez) uslijed loših rezultata nogometne reprezentacije Bosne i Hercegovine, a prljavog veša svakako nikad nije ni manjkalo. NK Čelik Zenica je već prezentovao svoje nezadovoljstvo načinom na koji se vršila medijska hajka koju su kanalizali razni lobiji bliski Savezu, jer to je bilo itekako vidljivo, a kako bi se Zenici oduzelo domaćinstvo reprezentaciji BiH. Nakon dizanja prašine, ta ploča se k'o biva nešto mijenja, ali u klubu niko nije naivan i jasno se vidi kakve su namjere Saveza. Našem klubu nikad nije bio problem da reprezentacija BiH igra gdje god želi, jer reprezentacija zaslužuje da za svoje utakmice koristi stadione diljem države i u dogovoru s klubovima gdje god postoje uslovi, ali u ovom slučaju mora se pokazati minimum poštovanja prema dugogodišnjem domaćinu reprezentacije odnosno prema Zenici, NK Čelik i Bilinom polju. Možda su navikli biti bahati prema NK Čelik u prethodnom periodu, ali tome je došao kraj."

Apsolutno sve je učinjeno da se reprezentacija BiH osjeća posebno u našem gradu tokom svih ovih godina, a upravo zadnje nezadovoljstvo je bilo ono kada su na našem hramu nogometa Bilinom polju predstavnici Saveza ostavili 'svinjac' i onda još pri tom generalni sekretar Saveza Adnan Džemidžić 'ima obraz' da javno kaže da oni nisu ništa dužni prema domaćinu, jer je NK Čelik 'samo korisnik stadiona isto kao i oni te da je sve u stvari predimenzionirano radi javnosti'.

Ako misle da se mogu na taj način bez ikakvog poštovanja ponašati na Bilinom polju onda Savez nije dobrodošao na to historijsko mjesto i za državu Bosnu i Hercegovinu i za bh. nogomet. I budite sigurni da će biti onako kako NK Čelik odluči, jer naš klub nije samo običan korisnik Bilinog polja. Taj stadion je izgrađen zbog NK Čelik, te je isti pravi domaćin i bilo kakvo degradiranje takvog gledišta na vezu između Čelika i Bilinog polja se smatra nepoštovanjem. Uostalom, gospodo iz Saveza da li u svojoj kući ostavljate 'svinjac' kakav smo zatekli poslije posljednje utakmice reprezentacije na našem stadionu?! Izgleda je takav način rada zastupljen u svim porama krovne kuće bh. nogometa.

U suštini, problem Saveza je uvijek bio taj da je sav fokus na reprezentaciji BiH kako bi se realizirali lični interesi, dok se na sve ostalo gleda samo zato što se mora i sa minimumom razumijevanja, a tu onda napretna nema. Stanje sa ligaškim takmičenjima i klubovima stagnira godinama. Savez je propustio ogromnu šansu da naprave dobre stvari za bh. nogomet nakon Svjetskog prvenstva u Brazilu 2014. godine i sada plod tog (ne)rada dolazi na naplatu.

NK Čelik Zenica može igrati Kantonalnu ligu ZDK, ali naš klub će uvijek biti velik i itekako značajan faktor u okvirima naše države te kako se zalaže za svoje ozdravljenje, svakako se zalaže i za ozdravljenje bh. nogometa. Želimo da ljubitelji nogometa uživaju u toj najvažnijoj sporednoj stvari na svijetu i da se počne povećavati broj gledalaca na tribinama, a ne da budu protagonisti priče o patnji i da ih se tjera sa stadiona. Na ovaj način kako se radi trenutno i kako se radilo godinama, samo razni mešetari profitiraju, dok bh. nogomet itekako ispašta. Prema tome, naš klub je odlučno počeo raditi na svojoj reorganizaciji i ozdravljenju, drži kurs na svojim prioritetima, a također je odlučio podnijeti kandidature za tijela u NS ZDK i Savezu za koja trenutno posjeduje kapacitete i na koja ima pravo te participirati s određenih pozicija na koja njegovi kandidati budu legalno izabrani, a da bi upravo mogao djelovati na ozdravljenje bh. nogometa.

Naš klub želi da učini maksimum napora za dobrobit bh. nogometa i uostalom da i naš klub dobije status u Savezu koji zaslužuje, jer je godinama bio totalno nezaštićen te su ga posmatrali kao ustaljenu žrtvu. Podsjetimo se samo situacije iz prethodne sezone kada je Savez oduzeo bilo kakvu šansu NK Čelik da se na terenu izbori za svoj premjerligaški status.

Nakon toga, odluka kluba i njegovih organa je bila da učestvuje u Kantonalnoj ligi ZDK i napravi određeni reset kako bi imao bolju šansu za svoj opstanak i oporavak, ali ne smijemo zaboraviti da je ipak odluka Saveza bila presudna i takva da klub izbace iz najvišeg ranga te nepravedno oduzmu šansu da opstane u Premijer ligi BiH. U Evropi su takmičenja uglavnom bila nastavljena, dok su u našoj državi tada postojali bolji uslovi nego u brojnim zemljama zahvaćenim pandemijom virusa COVID-19, a u kojima su nastavljena takmičenja, ali Čelik je bio žrtva Saveza te je nastradao upravo iz tog razloga, jer je bio nezaštićen. Razni mešetari su odlučivali o njegovoj sudbini i odlučili da Čelik bace u ambis. Takav način ophođenja Saveza prema klubu više ne smije imati prolaz i definitivno se mora promijeniti. NK Čelik Zenica apsolutno zaslužuje poštovanje i s vremenom dobit će ga na ovaj ili onaj način, a oni koji to pokušavaju zaustaviti imat će veliki otpor. I nije samo u pitanju naš klub nego su mnogi doživjeli nepravdu, a mi ne želimo biti ti koji samo brane naš interes nauštrb drugih nego se želimo boriti za pravdu u bh. nogometu i da su prema svima zastupljeni isti kriteriji. Prema onima koji zloupotrebljavaju moć svog položaja, NK Čelik Zenica više nema pardona!

Kao što je prethodno navedeno, klub je želio podnijeti kandidature za određena mjesta u Savezu na kantonalm, federalnom i državnom nivou odnosno na sva mesta na koja je imao pravo aplicirati kako bi participirao na pozicijama za člana Skupštine NS ZDK, za zamjenskog člana Skupštine NS ZDK, za Izvršni odbor NS ZDK, za člana Disciplinske komisije NS ZDK, za člana Apelacione komisije NS ZDK, za člana Skupštine NS FBiH, za Izvršni odbor NS FBiH, za člana Disciplinske komisije NS FBiH, za člana Prvostepene komisije za licenciranje NS FBiH, za člana Drugostepene komisije za licenciranje NS FBiH i za člana Skupštine NS BiH. Prema izvještaju Kandidacione komisije NS ZDK, svega nekoliko zahtjeva za kandidaturama je prošlo iako je sva dokumentacija uredno dostavljena. Pod ingerencijom NS ZDK, ostali zahtjevi za kandidaturama su odbijeni nestatutarno 'slobodnim sudijskim uvjerenjem' odnosno bez konkretnog uporišta u statutu NS ZDK. Članovi Kandidacione komisije NS ZDK nemaju pravo da određuju ko će biti kandidat nego samo ono što je u opisu njihovog posla, a to je da su kandidature zaprimljene po svim pravilima te se onda o njima Skupština NS ZDK izjašnjava glasanjem. Ukratko rečeno, NK Čelik je apsolutno degradiran u svakom smislu u tijelima Saveza i ne može čak imati ni kandidate za pozicije na koje ima pravo da ih ponudi. Nažalost, navikli su da mogu ponižavati NK Čelik i misle da mogu nastaviti istim putem, ali klub ne vode više njima podobni kadrovi i oni na koje su navikli. Sad će bh. javnost čuti onu stranu priče koja njima u Savezu očito ne odgovara. Oni očito ne žele demokratiju nego diktaturu i da bude isključivo onako kako im odgovara za njihove lične interese.

S obzirom da je predsjednik NS ZDK Muhamed Begagić, veoma poznata ličnost u vrlo negativnom kontekstu za klub, onda nas sve ovo što se dešava ne treba ništa čuditi, jer je dotični godinama iz sjene u sklopu Skupštine NK Čelik radio protiv interesa kluba te je jedan od glavnih razloga zašto se ovaj simbol Zenice nalazio pred gašenjem, ali i sad nalazi u užasnoj situaciji. NK Čelik je godinama bio pod njegovom kontrolom, a ta doktrina se očito samo nastavlja i u NS ZDK. Njegov saučesnik u trenutnim odlukama je generalni sekretar NS ZDK Safija Mahmić, a koja sve te odluke provodi bez pogovora. I tako se jasno vidi da je nova farsa u tijelima Saveza zagarantovana. NK Čelik Zenica nije jedini nezadovoljan ovakvim tretmanom, mnogi su nezadovoljni, te stoga molimo sve medije i javnost da podrobno prate dešavanja prilikom izbora u NS ZDK, kao i za druge pozicije u Savezu. Svi se pitamo zašto je bh. nogomet u močvari, a sada možemo jasno na ovom primjeru vidjeti odgovore. Upravo zato što ne žele dati nikom ko nije podoban da ima učešće u tijelima Saveza koja odlučuju o sudbini bh. nogometa! Takvi ne zaslužuju da budu na pozicijama u Savezu već da budu pravosnažno gonjeni od državnih organa. Očito je to da je mnogo toga trulo u Savezu!

Svi normalni ljudi žele ozdravljenje bh. nogometa, ali onda se cijela javnost, mediji i svi klubovi moraju više angažovati na svim nivoima da se to i desi. Ljudi koji zloupotrebljavaju Savez će se nastaviti ovako ponašati sve dok im se to dopušta. Svako u svojoj moći mora djelovati i staviti pod lupu rad Saveza, od najviših do najnižih nivoa. U suprotnom, bh. nogomet će nastaviti slobodan pad, krovnu organizaciju će nastaviti voditi kompromitovani ljudi, podobni će nastaviti raditi isključivo u svom interesu, mešetari će profitirati, a svi ljubitelji ove lijepe igre će i dalje osjećati mučninu na spomen bh. nogometa, koji sigurno zaslužuje bolje. I zato se javnost i svi klubovi moraju boriti da dođu bolji dani za bh. nogomet, jer sve dok Savez i sve njegove niže nivoe ne budu vodili ljudi koji su kompetentni, stručni, sposobni te imaju volju i želju da rade za dobrobit bh. nogometa, neće biti napretka!

Ako želimo ozdravljenje bh. nogometa moramo zasukati rukave i početi rješavati probleme, jer već želja za ozdravljenjem je uvijek bila pola zdravlja, a cilj je taj da NS BiH i svi niži nivoi poput NS ZDK moraju raditi isključivo u interesu bh. nogometa. Na koncu, zdrava vanjština počinje od unutrašnjosti", poručili su iz Čelika.

ŠTA SU KLIMATSKE PROMJENE?

Klimatske karakteristike koje su se mijenjale mnogo puta tijekom svjetske geološke povijesti od gotovo 4,6 milijarde godina imale su trajne učinke na geografske formacije i ekološke sustave. Klimatološki i geomorfološki učinci su najpoznatiji, 4. Prirodne klimatske promjene tijekom vremenskog (kvartarnog) glečerskog i interglacijskog razdoblja trajale su otprilike 2 milijuna godina. To se dogodilo u prirodnim uvjetima.

Ali 19. Od 21. stoljeća utjecaj ljudskih aktivnosti na klimu znatno je porastao. Korištenje energije dobivene iz fosila, industrijska proizvodnja, povećano i nesvesno korištenje zemljišta, uništavanje šuma itd. emisije stakleničkih plinova su se povećale kao rezultat mnogih ljudskih aktivnosti. Kao rezultat prekoračenja kapaciteta autopurifikacije, nedovoljni prirodni ciklusi uzrokuju nakupljanje. Jačanje efekta stakleničkih plinova posebno je vidljivo na svjetskoj energetskoj bilanci. To uzrokuje dodatna pozitivna zračenja i mijenja klimatska svojstva te uzrokuje povećanje temperature.

Klimatske promjene su statističke promjene promatrane u prosječnim klimatskim vrijednostima i standardnim devijacijama u okviru svih područja i vremenskih razmjera. Promjena se temelji na unutarnjim i vanjskim čimbenicima. Vanjski čimbenici uključuju pokrete kore, solarne aktivnosti i odnose, a unutarnji čimbenici uključuju antropogene aktivnosti. Osim definicije klimatskih promjena, Okvirna konvencija UN-a o klimatskim promjenama definira klimatske promjene kao posljedica antropogenih učinaka koji izravno ili neizravno dovode do degradacije sastava atmosfere.

Današnje klimatske promjene ispitane su u okviru globalnog zatopljenja. Globalno zagrijavanje uzrokuje promjene u hidrauličkim ciklusima, topljenje leda i ledenjaka, povećanje razine mora, sušu i valove vrućeg zraka u frekvenciji / intenzitetu, promatranje ekstremnih oborina i poplava, te negativan utjecaj na ekološke sustave i društveno-kulturno-gospodarske sektore.

Klimatske promjene zbog ljudskih aktivnosti

Prirodni staklenički plinovi u atmosferi uzrokuju intenziviranje efekta staklenika. Aktivnosti kao što su industrijski procesi, poljoprivredne aktivnosti, krčenje šuma i korištenje fosilnih izvora energije prelaze kapacitet prijenosa stakleničkih plinova, a povećanje temperature u donjoj i srednjoj troposferi važan je razlog globalnog zatopljenja. Osim toga, ako koncentracija aerosola nagomilanih u troposferi kao rezultat korištenja fosilnih izvora energije mijenja količine oblaka i svojstva refleksije. Stvara negativno zračenje u tendenciji hlađenja klime. Osim toga, čestice vulkanskog pepela odražavaju određenu količinu kratkog valnog zračenja sunca, uzrokujući da se troposfera i zemlja ohlađe.

Neke promatrane klimatske promjene

Globalna prosječna površinska temperatura, koja je postala očigledna još od 1980-a, povećala je 0,7 stupnjeve do danas. 0,58 je bila najtoplijia godina s anomalijom 1998 stupnja. Rezultati dobiveni u podacima 2005 godine bili su učinkoviti u anomaliji stupnjeva 0,485 u cijeloj zemlji i anomaliji stupnja 0,648 na sjevernoj hemisferi. Svakih deset godina povećava se 0,2 stupnjeva na minimalne dnevne prosječne temperature. 100 ima godišnju globalnu prosječnu linearnu tendenciju 0,74 stupanske anomalije.

To znači da je temperatura 100 godišnjeg razdoblja dosegnuta dva puta tijekom 50 godine. U posljednjem 40 godišnjem razdoblju, donji i srednji slojevi atmosfere u troposferi prilično su visoki u usporedbi s zagrijavanjem prethodne godine. To utječe na zemlju i oceane, kao i na donju troposferu. Time se povećava sposobnost zadržavanja vodene pare vrućeg zraka. Istraživanja 1300-a do današnjih dana pokazuju da se prosječna temperatura oceana povećava na minimalnu dubinu 1960 metara i da klima apsorbira 3000 toplinske energije u postocima. Ovo zagrijavanje uzrokuje širenje vode i uzrokuje porast razine mora.

Također je zabilježeno u planinskim ledenjacima i prosječni snježni pokrivač je 3. TAR izvješće. U izvješću se navodi da gubitak grenlandskih i antarktičkih ledenih štitova pridonosi povećanju razine mora, a ispituje se plutajući jezik glacijala, školjke leda i gubitak mase. Prostorno i volumetrijsko smanjenje snježnog pokrivača i planinskih / morskih ledenjaka polarnih i srednjih geografskih širina nastavlja se ubrzano. Mjerenje razine mora i plime uslijed porasta 20-a. 0,12-0,22 m je dokazano da raste tijekom 20. stoljeća. Stope razdoblja koje pokrivaju razdoblje 1961-2003 godina određuju se kao 1,3-2,3 mm / godišnje, dok se stope razdoblja za razdoblje koje obuhvaća 1993-2003 određuju kao 2,4-3,8 mm / godišnje.

Najvažniji način smanjenja predviđenih klimatskih promjena i njihovih potencijalnih negativnih utjecaja na društveno-gospodarske sektore, prirodne ekosustave i ljudsko zdravlje je smanjenje emisija stakleničkih plinova uzrokovanih ljudskim djelovanjem i povećanje faringe. Politike i mjere za smanjenje ili kontrolu emisija stakleničkih plinova provode se kako bi se smanjile emisije stakleničkih plinova i / ili uključili znanstveni i tehnički / tehnološki pristupi i mjere te alati makro politike koji će se vjerojatno provesti u bliskoj budućnosti.

Neke predviđene klimatske promjene

Kao rezultat svih projekcija i scenarija emisije temeljenih na Četvrtom izvješću o procjeni međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC), akumulacija ugljičnog dioksida u atmosferi, površinske temperature i razina mora 21. će rasti stoljećima; Očekuje se da će kopneni i morski led / ledenjaci izgubiti masu po volumenu i području.

temperatura: Globalna prosječna temperatura površine 100 godine povećat će se za otprilike 2 stupnjeva ako se CO₂ akumulira dvaput. Prema mnogim SRES prognozama emisija, 10 će imati zagrijavanje 0,2 stupnjeva jednom godišnje.

oborine: Predviđa se da će se razine padalina povećati u Antarktiku, tropskoj Africi, središnjim i visokim sjevernim geografskim širinama zimi te u južnoj i istočnoj Aziji ljeti. To je u smjeru regionalnog porasta ili regionalnog smanjenja u niskim geografskim širinama. Povećanje oborina uzrokovat će povećanje vodene pare u kopnenim područjima, što će rezultirati smanjenjem tla i otjecanja. Očekuje se da će širina polusuhih i sušnih područja uzrokovati latentne i sezonske promjene oborina.

Snjeg i led: Očekuje se smanjenje raspodjele snježnog pokrivača na sjevernoj hemisferi. Gubici masa nastavljaju se pojavljivati kao posljedica toplinskog širenja formacija kao što su morski led, ledeni štit, ledena kapa, ledenjak. Međutim, očekuje se da će grenlandski ledeni štit izgubiti masu zbog povećanja protoka, te da će antarktički ledeni štit dobiti masu zbog povećanja oborina. Ledeni štit Zapadnog Antarktika ostaje ispod razine mora i vjerojatno će izgubiti svoju stabilnost.

Razina mora: Glavna predviđanja TAR-a su da će prosječna razina mora porasti 1990-2100 metara između 0,09-0,88 godina.

ŠTA JE GLOBALNO ZAGRIJAVANJE?

Vodena para u atmosferi sastoji se od raznih plinova, ugljičnog monoksida (CO), ugljičnog dioksida (CO₂), ozona (O₃), CFC (klorofluorougljika), metana (CH₄), diazotoksa (N₂O) i tako dalje. Plinovi zadržavaju dio topline koja dopire do Zemlje od sunčevih zraka. Tako se osigurava da zemlja ostane na pogodnoj temperaturi za sve biotičke vrste. Ova značajka atmosfere naziva se efekt staklenika. Zbog industrijskog i tehnološkog razvoja, prekomjerne potrošnje fosilnih goriva, intenzivnog porasta stanovništva, životnog standarda i ljudskih aktivnosti, pretjeranog stvaranja i akumulacije stakleničkih plinova uzrokuje porast temperature u sloju troposfere blizu Zemlje. Ova situacija postavlja temelje za mnoge probleme koji ugrožavaju život.

Globalno zagrijavanje je lanac katastrofa koje uzrokuju šumske požare, dezertifikaciju, taljenje ledenjaka, povećanje sadržaja vode, prekomjerne kiše i kontinuirano stvaranje poplava i prekomjernu eroziju zbog osjetnog povećanja temperature na zemlji. Prirodne katastrofe uzrokovane globalnim zagrijavanjem uzrokuju promjenu klimatskog sustava.

Povijest globalnog zatopljenja

Značajne ekološke i klimatske promjene dogodile su se u glacijalnim i interglacijskim razdobljima u povijesti, a neke su biotičke vrste nestale, a neke su se dogodile. Na ove fenomene u potpunosti utječe ciklus i uvjeti sustavnosti prirode. Nakon prijelaza na ustaljeni red u kasnom mezolitiku, klima se do nedavno zadržala na istoj razini. Međutim, oko 30-a počeli su se mijenjati prije mnogo godina. Podaci dobiveni paleoekološkom znanostiču dokazuju da klimatski sustav nije na konstantnoj razini. To nije prirodan proces i razvija se u potpunosti ovisno o ljudskim aktivnostima.

Neki problemi uzrokovani globalnim zagrijavanjem

1. Otapanje u stupovima i ledenjacima se nastavlja. Razine mora su porasle 20 cm u posljednjoj 20 godini.
2. Štetni učinci ultraljubičastih zraka se eliminiraju ozonskim slojem. Međutim, plinovi slični CFC-u uzrokuju oštećenje ozona.
3. Klimatske promjene kao posljedica globalnog zatopljenja;

Poplave, erozija, klizišta uzrokuju porast prirodnih katastrofa.

Zagrijavanje zemlje doprinosi zagrijavanju oceana i mora i smanjenju biološke raznolikosti doprinoseći oslobađanju otopljenog ugljičnog dioksida u atmosferu.

To će uzrokovati smanjenje rezervi i kapaciteta u vodnim bazenima, a onečišćenje okoliša će se povećati kao posljedica porasta potreba koje se ne moraju ispuniti. Životne aktivnosti i potrebe, kao što su pitka voda, čišćenje i čišćenje kuće postat će neispunjeni, a onečišćenje okoliša će doseći faze.

Zbog pretjeranog porasta temperature, dezertifikacija sa Zemlje će postati raširena.

Šumski požari će se povećati, epidemije će se umnožiti i postati neizbjegljive kao rezultat sušne klime.

Vrste bioraznolikosti u svijetu uključuju ekstremne tople i hladne žive organizme. Kao rezultat promjene klimatskih uvjeta, izložit će se adaptivna svojstva, tako da će se broj i struktura kromosoma povećati, a nasljedne strukture mnogih vrsta će se promijeniti.

Odmrzavanje zamrznutih masa tla u arktičkim područjima započet će oslobađanje stakleničkih plinova akumuliranih u atmosferi.

Temperaturne razlike između dana i noći postupno će se smanjivati.

Atmosferske katastrofe (munje, tornada, uragani, itd.) I kisele kiše će se pojačati.

Iznenadne klimatske promjene otežat će postizanje homeostaze u ljudskom tijelu, a bolesti će se povećati.

Kao rezultat svih tih događaja, ljudska bića će prerasti u mentalne krize, a neslaganja oko svijeta će se povećati.

Učinci globalnog zatopljenja u Turskoj

Turska zbog svog položaja i raznolike topografskih obilježja sa složenim klime. Stoga će globalno zagrijavanje biti jako pogodjeno. Različite klime u različitim regijama negativno će utjecati na raznolikost i broj biotičkih vrsta. To će smanjiti prirodne vodne resurse i uzrokovati nedostatak čiste vode.

Smanjenje vode na poljoprivrednim površinama povećat će salinizaciju i pustoš. Korištenje više gnojiva i pesticida za veći prinos dovest će do onečišćenja tla. Ova situacija je nepovratna nakon određenog vremenskog razdoblja i rezultirat će uništenjem koje ograničava život.

ŠTA JE EKOLOŠKA ETIKA?

Etika; konceptualno, to je zbroj temperamenta, ponašanja i kretanja osobe. Moralne zakone nazivamo zakoni-ma koji reguliraju ponašanje pojedinaca u društvu. To je skup pravila koja oblikuju život, a koji bi trebali usvojiti svi u svakom razdoblju. U tom konceptu morala, koji ljudima olakšava zajednički život radi uređenja u istom okruženju u zajednicama, oni imaju odgovornost prema prirodnom okruženju u kojem žive. Potreba za prirodom za održivošću ljudskog života ne može se poreći jednako kao i "ljudska potreba za čovjekom". U skladu s tom potrebom, osoba koja pokuša stvoriti red prema proizvoljnim odlukama i dominirati prirodom ugrozit će život u prirodi. Jedan od ljudi koji kažu da ljudske odnose s prirodom treba staviti u moralni okvir je Schweitzer, a drugi Aldo Leopold. Leopold, koji pojma moralnosti vidi kao ciklus među ljudima, povezuje ga s zrakom, zemljom i vodom. Ovdje je koncept etike okoliša (etika okoliša) kavram kako bi se stvorio poredak u kojem svaki pojedinac može živjeti kako bi to učinio i sa svjesnom savješću se pojavio. Etika okoliša, novi koncept za društva tog razdoblja, počela se smatrati podgrankom filozofije morala. Ako pogledamo formiranje ljudskog razumijevanja koje brani ljudsko pravo na okoliš; Pravo na okoliš prvi je put predstavljen na konferenciji u Stockholm u 1972-u. Ovo pravo je također uključeno u proglašenje opće deklaracije o ljudskim pravima. U 1982-u je uključen u ustav mnogih zemalja. Konferencijom 1992 de Rio proširen je opseg tih prava. Budući da ovo ekološko pravo koje se daje ljudskim bićima ne vlada svjesno u jednoj dimenziji, ono je nedovoljno s obzirom na dobit od prirode i postoji problem donošenja moralnog izbora. "Etika okoliša" koncept.

Pojava koncepta ekološke etike

Zajedno s konceptom ekološkog morala, ono je postalo svjetlo za ekološke probleme i njihovu eliminaciju diljem svijeta.

Činjenica da ljudi nisu osjetljivi na te probleme okoliša diljem svijeta, te postojanje teorija kao što su medicinska etika i radna etika koje su prije postojale u filozofiji, bile su učinkovite u filozofskom pristupu tom konceptu. Osim ovih teorija, ona je postala i pod-teorija filozofije. U 1980 godinama, rješenje se počelo ostvarivati povećanjem svijesti da će ekosustav postati nestabilniji i dalje rasti ako se mijere ne poduzmu.

Umjesto ljudske usmjerenoosti i razumijevanja usmjereno na čovjeka, pristup koji je usmjeren na okoliš, koji ljudska bića vidi kao stanovnika prirode, uzet je u obzir. U ovoj temi, koja je iznesena na svjetskoj razini, tečajevi filozofije okoliša i etike okoliša i akademske studije provedeni su na zapadnim sveučilištima. Eth Environmental Ethics ", časopis na engleskom jeziku koji se bavi pitanjima okoliša na razini filozofije, djeluje iz 1979-a. Objavio je časopis Phil Environmental Philisophy na američkom sveučilištu Orion, koji nije neosjetljiv na te studije i razvoj i djeluje već godinama. U drugom istraživanju provedenom u zapadnom svijetu; Zajedno s knjigom "Naša zajednička budućnost koju su pripremili Ujedinjeni narodi kako bi privukli pozornost na ovo pitanje, vidimo da je zapadni svijet poduzeo mnogo koraka u ekološkoj svijesti. Na našim sveučilištima postoje tečajevi kao što su Filozofija okoliša, Etika okoliša i Edukacija o okolišu u odjelima Inženjerstva zaštite okoliša i Peyjaz Architecture.

Prednosti etike okoliša

Umjesto shvaćanja da su usvojena ponašanja usmjerena na čovjeka i da se priroda ignorira; Razumijevanje ekološke moralnosti koja jača i jača naše odnose s prirodom; definirala je određeni status za životinje i različite živuće živote u svom okruženju i osigurala zdravu zemlju za buduće generacije. Filozofija se temelji na 3 konceptu, uglavnom na bivanju, znanju, vrijednosti. Filozofija vrijednosti ima za cilj shvatiti prirodu morala kako bi se razlikovalo ispravno i pogrešno ponašanje. Moralna filozofija, koja se temelji na društvenim vrijednostima, često se miješa s pojmom "etike .. Međutim, etika proizlazi iz grčke riječi ethos. Riječ Ethos znači običaj. Ona je grana filozofije vrijednosti i njezin se temelj temelji na univerzalnim ljudskim vrijednostima. U tom kontekstu, ekološka etika ispituje ulogu etike u odnosu čovjek-okoliš. Sva bića su dio društva i smatraju se funkcionalnim elementima života. Stoga, u skladu s ekološkom etikom, svaki pojedinac mora u svom ponašanju prema drugim bićima promatrati moralne i moralne vrijednosti. U ekološkoj etici odgovornost za to tko / što treba cuti ispituje se pod dva naslova: ljudski usmjereni (homocentrizam, antropocentrizam) i pristup koji nije usmjeren na čovjeka (patocentrizam, biosentrizam, ekosentrizam, holizam). Dobrobit čovjeka Ekološki pokret je pristup usmjeren na čovjeka i tvrdi da etika proizlazi isključivo iz ljudske odgovornosti. okoliš; sva imovina i naselja osim ljudskih bića. Alternativni pristup Pokret duboke ekologije je pristup koji nije usmjeren na ljude.

On tvrdi da su ekološke vrste i život važniji od socijalne ekonomije i ideologije. U jednakosti biosfere, sva bića u holističkom i relacijskom životu jednako su važna čovjeku. Samo-vrijednost (život i samooštarenje) je pravo svih vrsta. Ne treba oduzeti pravo na život bilo kojem živom biću. On zagovara ideju da yašam borba za život i suživot treba usvojiti umjesto jake prisutnosti güçlü. Njihov zajednički cilj je učiniti ljudsku okolinu ugodnjom, čistijom i sigurnijom. Zbog toga protestira protiv toksičnih kemikalija / otpada, upotrebe pesticida, nezdravih životnih prostora, nuklearnih elektrana, vode - tla - onečišćenja zraka, konkretizacije i globalnog zatopljenja. Biološka poljoprivreda podržava korištenje obnovljivih izvora energije, recikliranje, alternativnu medicinu, javni prijevoz i neškodljivu tehnologiju. Ekološka etika u našoj zemlji ispitana je Zakonom br. 6360. Opći pokazatelji Zakona; tradicionalne životne i kulturne vrijednosti uključuju energiju, biološku raznolikost, klimatske promjene, poljoprivredu, vanjsku ovisnost, gospodarstvo, gospodarenje čvrstim otpadom, upravljanje vodama i korištenje zemljišta. Principi ekološke etike obuhvaćeni Zakonom navedeni su u nastavku.

- To je osnova za uravnoteženje zaštite okoliša i razvojnih aktivnosti.
- Osigurava održivo korištenje prirodnih resursa i štiti prava budućih generacija.
- Sva se načela temelje na pravdi i jednakosti.
- Regulira odnos ljudskog bića prema čovjeku, društvu i prirodi. Nadalje, ekologija prihvata načelo ne-dominacije. Čovjek je dio svemira i to mora nastaviti bez intervencije.

Porast stopa urbanizacije i nepotpuna infrastruktura, naglo rastuće stanovništvo, metropola uzrokovana globalnom konjunkturom i problemi koje je stvorilo stanovništvo koje nije spremno tamo živjeti, približavaju se njegovoj neizbjegnoj granici. S obzirom na sve teže životne uvjete danas, shvatit će se važnost načela i dugoročnih koristi. Ekološki zakoni su vrlo važni u tom pogledu. Ti su zakoni osnova za sav posao koji treba obaviti.

- Svaki element ekosfere ovisi o mnogim različitim elementima.
- Održava se ravnoteža u ekosferi.
- Ekosustav je kompatibilan i konzistentan sa svojim i svim elementima koje sadrži.
- Pogoršanje ekološke ravnoteže ili uvođenje neprikladnog elementa u ciklus ima negativne učinke.

Na Stockholmskoj konferenciji godine 1972 dnevni red bio je Pravo na okoliš zbog razvoja etičkih elemenata. Ona je uključena u Opću deklaraciju o ljudskim pravima o pravima solidarnosti. Definirana je kao pravo ljudi da žive u uravnoteženom i zdravom okolišu. Ta su prava sažeta u nastavku.

- Pravo na informacije: Planove, programe, projekte i aktivnosti koji mogu ili mogu imati negativan utjecaj na okoliš trebaju biti javno objavljeni.
- Pravo primjene: Pritužbe treba dati kako bi se spriječila, zaustavila i uklonila šteta, a administrativne / sudske lijekove koji pokrivaju hitne postupke treba priznati. Kaznene, pravne i administrativne sankcije treba izreći onima koji ne ispune svoje obveze zaštite ekoloških vrijednosti i štete okolišu.
- Pravo sudjelovanja: To je najvažnije sredstvo u ostvarivanju prava. Ono uključuje pravo sudjelovanja u administrativnim aktivnostima koje će pozitivno / negativno utjecati na budućnost pojedinca i društva, osim za dobivanje nepristranih informacija.
- Pravo na obrazovanje: Svi pojedinci svih dobi i podrijetla imaju pravo na obrazovanje o okolišu.

Kao što začine dodajemo u
svako jelo, dodajmo toplinu u
svaki blagdanski trenutak.

Sretnu i bolju novu godinu
želi vam Podravka!

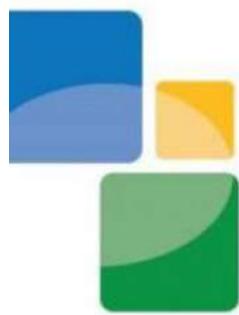
*Želimo Vam uspješnu
Novu godinu!*

PRATITE NAS NA
FACEBOOK I
INSTAGRAM

info@kristal.eu T +387 30 717 733
 www.kristal.eu F +387 30 713 111

Poslovni Centar 96
72250 Vitez BiH

Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH

Napravljeno uz pomoć
Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH